www.svoboda-online.com

FEB 20 1920

Published and distributed under permit (No. 381), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 17-го ЛЮТОГО 1920. ЧИСЛО 21. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, FEBRUARY 17, 1920. No. 21.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

Селяни побивають большевиків підїздовими нападами, протестуючи проти саветської влади.

ВІДЕНЬ (Австрія), 13. лютого. — Большевицькій армії грозить заглада на Україні. Українські селяни, котрі творять 80 процент населення, бажають мати свою власну землю в противестві до большевицької ідеї комуністичної власности. Вони не стерплять окупації ніякої чужої держави.

Генерал Денікін зістав побитий українськими селянами, а не червоними. Вони виступали проти нього тому, що він бажав привернути старий російський царизм, хотів звернути великі посілости первісним власникам і намагався замкнути українські школи. З тих причин були повстання] з підїздовою війною, перериванне зелізничих шляхів і відмова засобів.

Армія Троцького вийшла на Україну майже без боїв, бо селяни розгромили армію Денікіна. Большевицький ватажок привів Росіян з Москви і усадовив їх в Києві яко тимчасове правительство, заявляючи, що Україна буде частиною саветської Росії або у федерації з нею, або на підставі незалежної влади. Українці підозрівають одначе Троцького, бо вони стало було проти російських монархістів під проводом генерала Денікіна, спричинюючи їх нечайний і цілковитий розгром.

Українські повстанці бють большевиків на задах їхніх ліній — говорить депеша Мазепи. Ціла українська територія є засіяна відділами повстанців, які безпокоять большевицькі війска всякими можливими способами. Большевицькі власти істнують лише по більших українських містах, гарнізованих большевицькими військами. Сей бій буде продовжатися доти, доки большевики не вийдуть з України на завше, бо український селянин, хоч противиться сильно системі великого землеволодіння, привик до приватної власности своєї землі і відкидає большевицьку програму комуністичної власности. Се є засадничя ріжниця між українськими й російськими селянами. Примітивна комунальна власність землі додержалась у властивій Росії аж до найновішого часу, але для України — рільничо більше розвиненої — рільничий комунізм є так чужий як і для Америки. Отже большевицька земельна програма, якій не дуже то противилися в Росії, не прийметься на Україні, де селяни становлять 84% до 94% населення.

Большевицькі прихильники на Україні істнують майже виключно в більших промислових областях, підчас коли маси українського населення противляться, большевизмови. Україні боролися з большевиками ще від падолиста 1917 року. Одинокою причиною, ізза якої їм не повелося, є те, що аліянтські держави їм заєдно і чинно противилися, за те, що вони мали на меті створити незалежне від Росії правительство. Тепер же, коли всі пляни для відновлення старого російського ладу впали, одинокою розумною розвязкою російської проблеми є признати незалежність демократичної республиканської України, як також инших нових республик, які відірвалися від Росії.

Премієр Мазепа висловлює переконанне, що держави полюдають реальні підвалини мира в Европі, коли признають незалежність України і дадуть їй матеріяльну поміч для відбудови.

УКРАЇНА НЕ ПІДДАСТЬСЯ НІКОЛИ БОЛЬШЕВИКАМ.

Премієр Мазепа домагається признання незавнсимої України.

(Кореспонденція Приятелів України).

ВАШІНҐТОН, 14 лютого. — „Україна не піддасться ніколи большевикам. Україна буде гробом для большевиків. На весні вже не буде большевиків на Україні".

Се є предсказанне українського премієра Мазепи, яке міститься в довгій офіціяльній каблеграмі до Української Місії, як се оповіщають „Приятелі України" сього міста. Каблеґрама подає вісти про рухи українських правильних військ і повстанців проти большевиків. Підчас коли війска генерала Петлюри здержують большевицький наїзд на Україну на північний захід від Одеси, всьо українське населення повстає проти червоних російських влазливців так, як повстало було проти російських монархістів під проводом генерала Денікіна, спричинюючи їх нечайний і цілковитий розгром.

Українські повстанці бють большевиків на задах їхніх ліній — говорить депеша Мазепи. Ціла українська територія є засіяна відділами повстанців, які безпокоять большевицькі війска всякими можливими способами. Большевицькі власти істнують лише по більших українських містах, гарнізованих большевицькими військами. Сей бій буде продовжатися доти, доки большевики не вийдуть з України на завше, бо український селянин, хоч противиться сильно системі великого землеволодіння, привик до приватної власности своєї землі і відкидає большевицьку програму комуністичної власности. Се є засадничя ріжниця між українськими й російськими селянами. Примітивна комунальна власність землі додержалась у властивій Росії аж до найновішого часу, але для України — рільничо більше розвиненої — рільничий комунізм є так чужий як і для Америки. Отже большевицька земельна програма, якій не дуже то противилися в Росії, не прийметься на Україні, де селяни становлять 84% до 94% населення.

Большевицькі прихильники на Україні істнують майже виключно в більших промислових областях, підчас коли маси українського населення противляться, большевизмови. Україні боролися з большевиками ще від падолиста 1917 року. Одинокою причиною, ізза якої їм не повелося, є те, що аліянтські держави їм заєдно і чинно противилися, за те, що вони мали на меті створити незалежне від Росії правительство. Тепер же, коли всі пляни для відновлення старого російського ладу впали, одинокою розумною розвязкою російської проблеми є признати незалежність демократичної республиканської України, як також инших нових республик, які відірвалися від Росії.

Премієр Мазепа висловлює переконанне, що держави полюдають реальні підвалини мира в Европі, коли признають незалежність України і дадуть їй матеріяльну поміч для відбудови.

Пропозиція Денікіна.

ВАШІНҐТОН, 13. лютого. — Департамент заграничних справ оголосив нині предложенне підстави правительства, яке генерал Денікін, протибольшевицький лідер в Полудневій Росії, подав був Козацькій Раді 30. січня б. р. Се предложенне домагалося рішучої постанови проти большевизму, злучення російської армії, яке мало обіймати всілякі частини воюючих з большевиками сил, і забезпечення земельних інтересів селян і козаків.

НАЙНОВІШІ ВІСТИ З УКРАЇНИ.

Українці побивають большевиків.

(Кореспонденція Приятелів України).

ВАШІНҐТОН, Д. К., 13. лютого. — Українське Пресове Бюро „Приятелів України" оповістило слідуючу каблеґраму, яку нині дістала Українська Місія:

Букарешт, 9. лютого. — Українські війска відступили з Одеси на лінію Тираспіль-Роздільна-Северинівка і там стали до битви з большевиками та побили їх. Большевики мали великі втрати.

Отаман Махно з 30.000 повстанців держить територію між Єлисаветградом і Миколаєвом. Повстанці під проводом отамана Щуби в Черниґівщині зорґанізували проти большевиків 56 сіл. Ці повстанці послугуються гарматами і машиновими крісами. Повстанці отамана Оскала держать область між Мотелевом, Шарґородом, Джуґриновим і Ямполем.

Премієр Мазепа висловлює переконанне, що Україна буде гробом для большевиків. До весни не стане на Україні ані одного большевицького жовніра. Всі селяни повстають проти червоних наїзників. Премієр сподівається, що західні держави збудують підвалини мира в Европі, коли признають незавнсимість України і дадуть Україні матеріяльну поміч.

Польські воєводи в Галичині.

Після донесень старокраєвих ґазет іменовали польські власти трох воєводів для Східної Галичини, а саме: посла Тарновского в Перемишли, графа Скарбка у Львові і Ценьского в Тернополи.

Лишка трабік на Україні.

В польських часописях читаємо: Командант автомобілевої групи Богуцкий працює від двох тижнів над зінвентаризованнєм наших воєнних добичий (??) в Каменци і Проскурові. Показується тепер, що з покинених Українцями в Каменци автомобілів майже всі є здатні до ужитку. Там взято також магазини повні автомобілевих гум. В Проскурові знов забрано кромі трох ваґонів наладованих автомобілями, ще 160 автомобілів, з котрих около 40 дасться вкоротці уруховити.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІДОЗВА

до всіх відділових секретарів Українського Народного Союза, орґанізаторів і всіх членів та прихильників нашої найстаршої орґанізації, Українського Народного Союза в Америці.

Отсим подаєть ся до відома, що на підставі ухвали з річного засіданя Головного Уряду Українського Народного Союза приймають ся нових членів до Українського Народного Союза

ДО КІНЦЯ ЛЮТОГО
ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

а до відділу на підставі статута даного товариства або їх запасної ухвали.

Длятого П.П. Секретарі і Орґанізатори Українського Народного Союза повинні напружити свою патріотичну енерґію та потрудитись через тих три місяці для добра свого власного товариства, братства чи сестриця, а тимсамим і для Українського Народного Союза та подвоїти свій відділ в короткім часі.

Ст. Миляшевич,
голов. рекорд. секр. У. Н. Союза

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

РОБЕРТ ЛЕНСІНҐ, МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗРЕЗИҐНУВАВ.

Президент зажадав його резиґнації за самовільне поступованнє.

ВАШІНҐТОН, 13. лютого. — Роберт Ленсінґ зрезиґнував з уряду міністра закордонних справ на домаганнє Вілсона. Резиґнація стала обовязувати в одній хвилі.

Причини, які спонукали президента зажадати резиґнації міністра Ленсінґа, були дві:

Президентови донесено, що в часі його недугти міністер Ленсінґ скликував засідання кабінету, підчас коли таке право після конституції належиться лише президентови. Тут Вілсон оскаржив Ленсінґа о узурпованнє сили президента.

Президент оскаржує Ленсінґа, що він у многих важних справах не годився з ним, а се заважив Вілсон ще підчас нарад мирової конференції в Парижи.

У відповідь на перше оскарженнє Ленсінґ заявив, що він справді яко черговий урядник правительства, другий по президенті, скликував неформальні засідання голов ріжних департаментів, аби нарадитись над справами, які не терпіли проволоки. А робив се тому, бо підчас недугти президента ніхто з міністрів не міг бачитись з президентом.

Щодо другої точки оскарження, Ленсінґ заявив, що він все був льояльний Вілсонови, а коли президент не є вдоволений ним, то він радше зрезиґнує.

Президент Вілсон у відповіді на заяви Ленсінґа заявив, що оправдання міністра закордонних справ є безосновні, бо йому ніхто не дав права скликувати формальні або неформальні засідання кабінету, отже резиґнація Ленсінґа є на часі.

Міністер Ленсінґ зрезиґнував і президент резиґнацію приняв.

Резиґнація міністра внутрішних справ.

ВАШІНҐТОН, 12. лютого. — На місце уступившого міністра внутрішних справ, Франклина Лейна, президент Вілсон іменував Джана Бартона Пейна, предсідателя федеральної корабельної комісії. Міністер Лейн уступить з кабінету 1-го марта.

Зміни в правительстві за Вілсонового режіму.

ВАШІНҐТОН, 16. лютого. — Від часу, як Вудров Вілсон став президентом Злучених Держав, в 1913 році, в його правительстві наступило 10 змін.

Джеймс Клярк Рейнолдс, міністер справедливости, уступив 4. вересня 1914, аби заняти місце члена федерального трибуналу.

Вілліям Дженінґс Брієн, міністер закордонних справ, уступив 8. червня 1915, бо не хотів підписати відповіди президента Вілсона на першу німецьку ноту в справі затопленя Лузитанії.

Ліндлей М. Ґарізон, міністер війни, уступив 11. лютого 1916, бо не міг погодитись з президентом в справі сухопутньої армії.

Вілліям Ґібс МекАду, міністер фінансів, уступив 23. падолиста 1918, бо не був вдоволений платнею.

Томас В. Ґреґори, міністер справедливости, уступив 13-го січня 1919, бо не був вдоволений платнею.

Вілліям К. Редфілд, міністер торговлі, уступив 5. вересня 1919, бо не був вдоволений платнею.

Картер Ґлес, міністер фінансів, уступив в падолисті 1919, аби заняти місце сенатора в парляменті.

Дейвід Франклін Гавстон, міністер рільництва, уступив 27. січня 1920, аби заняти місце міністра фінансів.

Франклин Найт Лейн, міністер внутрішних справ, уступає 1. марта 1920, бо невдоволений платнею.

Роберт Ленсінґ, міністер заграничних справ, уступив 12. лютого 1920, бо не міг погодитись з президентом.

ПАРЛЯМЕНТ ЗА ВІДКЛИКАННЕМ 12.000 ЖОВНІРІВ З ПОЛЬЩІ.

Поляки, що приняли американське горожанство, мають повернути.

ВАШІНҐТОН, 13. лютого. — Сенат нині приняв спільну резолюцію, якої домагався міністер війни Бейкер, даючи міністерству війни право відкликати 12.000 горожан Злучених Держав польського походженя, котрі були членами польського леґіону в Франції, а тепер находяться в Польщі. Справа пійшла тепер до палати послів.

Страйк зелізничників відкликаний.

ВАШІНҐТОН, 14. лютого. — Заповнене президента Вілсона, що домагання зелізничих робітників будуть як слід розглянені і полагоджені, спинили вибух великого страйку на американських зелізницях. Провідники зелізничників згодились відкликати страйковий обіжник. Президент Вілсон впевнив робітників, що покличе до житя спеціяльну комісію, подібну до тої, що тепер розбирає справу углекопів, і вона має полагодити всі непорозуміння між зелізничими компаніями і робітниками.

Кандидатка на президента Злучених Держав.

НЮ ЙОРК, 15. лютого. — Тут почався рух за сформованнєм політичної партії, яка виставила женщину на кандидата в президенти Злучених Держав, ставлячи тим Злучені Держави під контролю матірархальної форми правительства. Кандидатка вже найшлася. Є нею пані Неллі Вен Слінґерленд. Вона стоїть на плятформі вічного ворога війни, пенсії для материй, охорона дітий, реформа тюрем і поправних заведень, реформа супруга в той спосіб, аби молодята вибирали лікарські свідоцтва перед супругом, і вкінци закон про розводи.

На случай, колиб женщина вийшла президентом Злучених Держав, вона малаб право покликати собі до правительства самих женщин. „Теперішні уклади мусять зродити матірархію, — каже пані Слінґерленд — аби оборонити мужеський рід, котрий стратив всяке розумінне цивілізації і став о много дикший чим в давних часах".

УХВАЛИ РОБІТНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОГО ЗЇЗДУ В ШІКАГО

Боротьба о кооперативи.

ШІКАҐО, 14. лютого. — Всеамериканський господарсько-робітничий кооперативний зїзд покінчився після трьох днів нарад. Зїзд виніс сильну постанову повести боротьбу о кооперативи. Кооперативна продукція, кооперативний подїл і кооперативні фінанси мають заступити капіталістичну систему економічної будови держави.

Ухвалено: зорґанізувати в державі систему кооперативних склепів після пляну Рошделя, на якім основуються кооперативи Анґлії і прочої Европи.

Кооперативні фабрики, контрольовані робітниками, у всіх головніших галузях промислу.

Кооперативні банки, федеральні і стейтові, котрі мають спомагати кооперативні підприємства.

Зелізниці мають бути удержавлені, а покищо правительство повинно продовжати дальше свою контролю над ними ще два роки.

Основувати народню пресу, яка служилаб інтересам кооперативного промислу.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ВІЛСОН РІШУЧО ПРОТИ ФРАНЦУСЬКО-АНҐЛІЙСЬКОГО ПЛЯНУ.

Коли Анґлія і Франція не приймуть його пляну, Злучені Держави вицофаються з Европи.

ПАРИЖ, 15. лютого. — Президент Вілсон повідомив правительства Анґлії, Франції й Італії, що коли вони полагодять адрійске питанне без згоди Вашінґтону, Злучені Держави перестануть інтересуватися дальше полагодженнєм біжучих справ Европи. Він заявив, що жадна пропозиція на полагодженнє адрійського питання не годиться з американськими поглядами.

Се повідомленне міститься в ноті, яку вчера передав французькому міністерству закордонних справ американський амбасадор Валас, а яку рівночасно передано правительствам в Лондоні і Римі. Прийшла вона вже тоді, як премієри Франції й Анґлії заявили італійського премієра, що Югославія мусить приняти компроміс з 20. січня, або антанта полагодить непорозуміннє після Лондонського Договору.

Французькі дипльомати дуже зчудовані акцією Вілсона. Антанта має тепер перед собою до вибору два пляни полагоджування европейських справ: або мусить робити всьо сама без попертя і участи Злучених Держав, або мусить робити всьо так, як каже Вашінґтон.

ПАРИЖ, 16. лютого. — Премієр Мілеран і премієр Ллойд Джордж вислали відповідь на Вілсонову ноту в справі їх становища в адрійськім питанню. Оба премієри заявили обороне становище щодо Італії і не годяться зі становищем Вілсона.

Канада проти Японців.

ВАНКУВЕР, Брітиш Колумбія, 14. лютого. — Промислові комісії Брітийської Кольомбії зажадали нині від домініяльного правительства, щоби воно сейчас повзяло рішучу акцію для заборонення Японцям набувати землю на власність. Комісії ухвалили одноголосно резолюцію, яка каже, що правительство повинно заборонити орієнтальним і всім иншим небажаним чужинцям купувати, випозичати або в инший спосіб контролювати землю в Канаді".

МІЖ СЕРБІЄЮ І БОЛГАРІЄЮ НАСТУПИЛО ЗБЛИЖЕННЄ.

Серби не хочуть окупувати болгарську територію, котру призначила їм мирова конференція.

СОФІЯ, 13. лютого. — У відносинах сербсько-болгарських наступило велике зближенне. Се пізнати хочби по отсім факті: мирова конференція віддала округ Царибрід Сербії, одначак Серби доннні його не окупували. Хоч се справа досить незначна і доси остаточно не порішена, однак вона буде мати великий вплив на дальший хід відносин між Болгарією і Сербією.

Доносять, що більшість послів скупщини, сербського парляменту, є проти дальшої окупації болгарських земель. Сербією, заявляючи, що будуть голосувати проти того. Населенне Цариброду, що було вирікало, почувши, що мирова конференція віддала їх землю Сербії, повернуло тепер назад з Болгарії до своїх домівок.

Премієр Стамбулійський сказав: „Нині відносини між Сербами і Болгарами є далеко кращі чим були передтим. Коли переварту візме розум і розвага, можна сподіватись великих результатів для поліпшеня славянського братерства".

Убийство Колчака потверджене.

ЛОНДОН, 13. лютого. — Вісти про убийство адмірала Колчака потверджуються урядово. Адмірал Колчак і міністер Попеляєв були розстріляні в Іркутску 7-го лютого о 5-тій годині рано.

ПОЛЬСЬКІ РОБІТНИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ МИРА.

Грозять загальним страйком на случай, як правительство відкине мирову пропозицію большевиків.

ВАРШАВА, 12. лютого. — Представники партій соціялістичної і робітничої явились у премієра Скульського і генерала Пілсудского та предложили їм меморіял, в котрім зажадали безпроволочно розпочати мирові переговори з Росією. Представник углекопів заявив, що на случай, як правительство не зголиться на большевицьку мирову пропозицію, углекопи вийдуть на загальний страйк.

Сойм буде вибирати польського президента.

ВАРШАВА, 14. лютого. — Конституційна комісія прийшла до остаточного рішення, що начальника польської держави, котрий буде титулуватись президентом, буде вибирати сойм, а не нарід.

Коронованнє румунського короля.

ЛОНДОН, 14. лютого. — Коронованнє Фердинанда як короля Великої Румунії відбудеться в місцевости Альбажулія, Трансильванія, десь в найблизшім часі. Король Юрій вишле свого надзвичайного посла до короля Фердинанда, який буде представляти Британію в часі коронації.

Анґлійський міністер каже, що робітництво не надаєсь управляти державою.

ЛОНДОН, 14. лютого. — Вінстон Чорчіл, анґлійський міністер війни, заявив на публичнім вічу, що „робітництво не надаєтьcя управляти державою".

Протест Угорщини.

ВІДЕНЬ, 10. лютого. — Угорське правительство вислало меморандум державам антанти, в якім протестує проти розбишацьких-метод Румунів в окупованих землях, де для мадярської науки замкнено школи й університети, а професорів і учителів проганяється, коли вони не хонуть зложити присяги на вірність Румунії. Всюди заводять румунську мову, а що Мадяри не розуміють її, отже се рівнається замкненню шкіл. В Кольошвар 3.600 студентів університету покинуло науку. — Румунські урядники в на кожних богослуженнях в церкві і цензурують церковні проповіди.

Населенне Словакії.

ВАШІНҐТОН, 13. лютого. — Ян Г. Масарик, завідатель чехо-словацькими справами, подав нині до публичного відома результат спису населення Словакії, яка була частю Угорщини, а тепер належить до Чехо-Словацької Республики. Сіпс виказав, що Словакії має 3.940.374 душ населення, яке після національностий є розділене: Словаків 1,340.980; Мадярів 665.703; Німців 143.322; Українців 134.764; инших 55.808.

Невражайне поле для суфражисток в Швайцарії.

БЕРНО, 11. лютого. — Два швайцарські кантони, Цірих і Базілея, відкинули при загальним голосованню в неділю проект про жіночу рівноправність. За наданнєм женщинам політичного права було в Ціріху 22.000 голосів, а проти 88.000. В Базілеї голосувало лише 60% горожан, і 12.000 голосів було проти наданя, а 7.000 за наданнєм женщинам права.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:
United States:
1 year $3.75
6 months $2.00
3 months $1.25
In Jersey City and foreign countries:
1 year $5.00
6 months $2.50
3 months $1.50
Single copy 4 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
в Злучених Державах:
на рік $3.75
на пів року $2.00
на 3 місяці $1.25
В місті Jersey City і за границю:
на рік $5.00
на пів року $2.50
на 3 місяці $1.50
Поодиноке число 4 центи.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі мони-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити мони-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЛЕНСІНҐ ВІДІЙШОВ.

Президент Вилсон прийшов до здоровля і зачав урядовання.

Першим його кроком було усуненне міністра заграничних справ Ленсінґа. В листі до Ленсінґа спитався він його, чи се правда, що з його недуги він скликував засідання міністерської ради, хотяй знав, що до сього має право тільки президент. Ленсінґ відповів, що скликував засідання „неформально", але вважаючи, що президент з тим не годиться, і що між ним і президентом були вже давнійше непорозуміння, він уступив.

Се було властиво усуненне Ленсінґа, а причин його усунення було без сумніву далеко більше і певно далеко важнійших, однак про них може тільки пізнійше дізнаємося.

В заграничній політиці одною з признак Ленсінґа було русофільство. Він підпирав відбудову старої Росії, як був в Парижі, в часі мирової конференції, а не переставав підпирати сеї політики і по своїм повороті до Вашінґтону.

Українська народня республіка мала в нім противника, може найбільшого серед американських дипльоматів.

Навіть коли вже політика з Колчаками, Денікінами і Юденічами програла, Ленсінґ ще не пізнав був тої великої помилки, що він підпирав московську контр-революцію проти відновлених вільних народніх республік.

Можливо, що з Ленсінґом відійде з Вашінґтону і його нещасна русофільська політика, а завитає нова, яка стане по стороні народньої революції усіх народів бувшої Росії. Сим Америка здобула би собі симпатії міліонів на Сході Европи.

ПРО ОСТАННІ ПОДІЇ НА УКРАЇНІ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Прага, Чехословаччина, 23. січня 1920.

Що сталось на Україні в падолисті, тільки тепер стало відоме. Після військової наради 4. падолиста, дано наказ всім фронтам наступати на Денікіна. Наступ пійшов успішно, але сталося військо, на основі умови з Денікіном не посунено. Через те в фронті зробилось ріпа, котрою Денікінці пройшли назад нашого війська, на лінії Жмеринка-Одеса. Галичани баїв дуже дивились на те, як били Наддніпрянців. В Канеці сталась паніка. Андрій Лівицький, що заступав міністра закордонних справ, випросив у Поляків дозвіл пройти через окуповану Поляками територію на Волинь, до Староконстантинова-Шепетівки. (На політичній нараді в Канеці рішено було, що не можна йти ані до Румунії ані до Польщі; одинока стежка, щоб задержатись на українській території — се йти на Волинь). Вироблено плян переїзду, але виконувано його несправно, так що Поляки, покликані для охорони Каменця отаманом Петлюрою, були вже в місті, а українське військо й уряд ще були на двірці. Потім коли підійшли під Проскурів, рознеслась чутка, що збунтовані селяне не хочуть перепустити директорії на Староконстантинів і розібрали залізницю. Знов пійшло кілька днів на справдженє сеї неправдивої звістки. Тимчасом баламутні відомости про сили Денікіна піддали отаманови Петлюрі нещасливу гадку попробувати вирвати з їх рук залізницю на Жмеринку. Вислано юнаків з військової школи, яким справді вдалось захопити сусідню стацію Деражню. Але сим спровоковано атак Денікінців на Проскурів, котрого не було чим відбити і він викликав повне замішанє. Зелізничники розбігались, не можна було вивезти поїздів; льокомотиву випущено на ходу із золотом і ріжними вартостями, котрим їхали також міністри. Розчіплено поїзд і частина пійшла на Волочиска, а всі ті вартости попали в руки Денікінцям. Ті, що пійшли на Волочиска на сусідній стації, перепакувались на вози — що не могли забрати зі собою поховали або спалили і пійшли таки на Волинь до війска. Але коли були в Либарі, тут отаман Волох, що сидів в Каменці в арешті з иншими подібними погромщиками, а перед евакуацією був з ними випущений і принятий отаманом Петлюрою в свою особисту охорону, — тут задумав захопити в свої руки власть. Заздалегідь уже виготовив печатку з написом: „отаман червоних українських військ" і в ночи 2. грудня захопив зі своїми людьми золото, що віз зі собою уряд і хотів вхопити Петлюру. Се йому не вдалось і одійшовши на другий бік річки він там отаборивсь і розпочав стрільбу. В сім замішанню, коли не можна було розібрати, хто за ким, міністри (Мазепа і товариші) рішили пробитись до повстанців і пійшли туди, а Петлюра поїхав до Шепетівки і заявив, що військо його побольшевичилось і з Рівного поїхав до Варшави. Приїхав туди 7. січня і там зараз організувати новий кабінет. Тимчасом Андрій Лівицький, що був у Варшаві вже перед тим, на чолі місиї, приняв уряд премієра. Стали договорюватись з Поляками про формованне за помочию Польщі нової армії і утворенне нового осередка на занятій Поляками території, в Рівнім, котре Поляки мали дати сього увільнити.

Але на Україні сї пляни принято з великим невдоволенням. Виявилось, що ні військо, ні уряд не розпорошились, ні зістались без території, так що ніякої потреби переходити на польську територію не було. В Літині і Хмельнику отаман Шепель зі своїм відділом тримав усю ту країну ще з літа, не пускаючи ні большевиків ні Денікінців. До нього після Проскурівської катастрофи приїхав др. Макух, товариш міністра внутрішних справ, управитель почт Паливоди й инші люди і вони тут організували „краєву раду", яка стала висшим політичним органом на „браславську землю" (повіти літинський, літинський, винницький і браславський) і на сей взорець, згідно із законом Центральної Ради про новий поділ України на землі, рішено організувати територію в міру її очищення. Міністерство, з Мазепою на чолі, осілося у Винниці, після того як українське військо за помочию Галичан вибило денікінців із Жмеринки. Після любарської катастрофи сього війска, як рахують, було коло 5.000 піхоти, коло 1.000 їзди і коло 100 гармат; колиж прилучились Галичани що їх старшина була віддала Денікінови, число його зросло значно; — рахують навіть на 20.000 до 30.000. Воно очищує територію, оперуючи спільно з українськими повстанцями й очевидно також і з червоними большевицькими військами проти денікінців.

Супроти сього українські партії зібрані в Каменці 24. грудня і Літині 25. грудня однодушно признали, що ні у Варшаві ні денніде на чужій чи окупованій території не може творитись ніякий новий уряд, а має доповнитись чи реорґанізуватись кабінет винницький, Мазепи, та як найскорше скликати передпарляментъ, з тої території, яка буде до того часу звільнена. Для сього організувався спільний комітет з партій соц.-революціонерів, соц.-демократів, гал. радикалів, селянської спілки і єврейських партій.

Ролю Директорії вважають загально скінченою з її виїздом за кордон, але хотіли-б її заліквідувати делікатно: щоб вона сама (властиво Петлюра, бо рахується, що Швець і Макаренко зложили свої повноваженя на руки його) зложила свою повновласть на руки міністерства Мазепи, або того будучого передпарляменту. Покищо О. Безпалко, що 14. січня приїхав від Мазепи до Варшави, підчерпує звязок Мазепи з Директорією і одкрікається всяких переговорів з большевиками.

Московські большевики навязали з Українцями переговори за посередництвом швайцарського соціяліста Плятена, що летов літаком і вінер на українські території, але був перепущений, з відповідними інструкціями, до Москви і потім відтам приїхав з пропозиціями угоди.

СЕМЕН ВІТИК ПРО ПОЛІТИКУ ДРА ПЕТРУШЕВИЧА

Недавно відбулося у Відні велике українське віче, на якому промовляв бувший посол Семен Вітик, член української соціял-демократичної партії в Галичині.

У своїй промові він представив докладно хід подій на Україні від часу нападу Польщі на Україну, а зокрема зносини галицьких політиків з царським генералом Денікіном, які, як уже звісно в Америці, довели до соромної угоди та до передачі війск Галицької України під команду Денікіна.

Найбільшу вину за ті сумної памяти події приписує д. Вітик д-рови Евгенови Петрушевичеви, диктаторови Галицької України, а представляючи його вину, подає много подробиць, які доси були незвісні серед Українців в Злучених Державах.

Се обжалованнє є дуже тяжке, бо страшна річ закидати народню зраду чоловікови, котрий ціле своє життє працював для народу. Але справа України є висша понад всяких навіть найбільше заслужених людий.

Однак судити треба справедливо, і не на те лиш, аби осудити, але й на те, щоби лихо направити. Навіть найбільші і найсильнійші держави роблять помилки і промахи в політиці, але торе тим, котрі зі злої дороги не завернуть на добру і з помилок не навчаться розуму на будуче. Українському народови тепер треба як найбільше самопізнання, як найбільше науки з промахів з недавно минулого, та зрозуміння, і то дійсного та ясного зрозуміння, кудою дальше іти; яку політику провадити на будуче.

Ясна річ, що та політика мусить бути народня. Лише така політика може бути на Україні, яка стремить до повної волі українського народу. Для сеї політики треба їти з цілим народом, а у других народів глядати приятелів і союзників, але не неволі московської або польської.

Всяка українська політика, що годиться на панованнє Московщини або Польщі над українськими землями, мусить на Україні збанкротувати.

Бо український нарід не підпре такої політики; він підпре тільки політику, що стремить до вільної України.

Промова Вітика звучить:

Під ударом бриґади У. С. С. утекли польські війска з Чорткова, розпочався загальний наступ наперед, а все, що жило на селах горнулось до української армії. Отсю хвилину на першого підпорника народа використав Петрушевич і оголосивши себе диктатором, станув на чолі армії.

Диктатура його була тільки з імени, бо власність сповнювали люди сотки, або старшини чужого походженя, які ним обертали як манікном, а які його тільки підщепляли та похіблювали підтримуючи в тім бажанню, що він є одинокий від продовженя вислиний муж, який має український народ вести і спасти. Ті старшини робили з армії, що хотіли, Петрушевич тішився, що має титул „диктатора". Петрушевич і диктатори начали власть від продовжуваня ненависних якщо не ворожих стосунків Наддніпрянського. Як згадано було, Петрушевич заборонив видати Наддніпрянському уряду ціле його майно, яке спішилось в автонах, а також не хотів довго видати паперу для друкованя гроший, так, що той напід цілком перемочився. Він розповував всім, що Антанта люта є на правительство Наддніпрянців, бо воно є большевицьке і тому він хоче показати, що з Наддніпрянцями не має нічо спільного.

Тимчасом сей ревний слуга Антанти дістав від неї письмо, з якого само виходило, як воно до нього дійшло, бо ясь. Через Поляків переказала Антанта на письмі Петрушевичу, що з одиницу се що в Галичині є вічні сольдати, що Галичина є Польщі, що сама мандат продовжити свої операції і занятя територію аж по Збруч. Остаточної судьба Галичини має бути пізнійше вирішена, бо коли капитула Антанта Петрушевича. Українська армія підсилувана новими кадрами мужиків і дійшла аж під Березани, не могла одак мимо свого незрівнаного геройства посунутись дальше задля брану амуніції, в яку антанта Поляків дуже щедро заосмотрювала. Зазяття наших козаків було так велике, що проти могучого ворога, сильного безнастанним гарматним, кулеметним огнем ішли вони з голими штиками. І наші почали відступати. Тоді Петрушевич замісць вести війска до Каменця довго надумувався, поки вже Білашевич непотрібно ішов, не мали жадних наслідків, а принесли численні жертви. Задумував ще раз пробувати щастя у Румунів, щоби вовтузитись з ними, а перепустити війска, збуту а навіть державне майно.

Петрушевич і його кліка думали часто, зазвичати многими з большевиками, але ціль тих зносин у Петрушевича не було поширення революції, тільки забезпеченє своїх особистих і своєї ласки Большевикам. Вони ж дурили і не спішились до зближення з ним угоди.

Тимчасом територія Великої України зазнавати скорочення. Большевики звіть та сільські війска, яку захопив Петрушевич, щоби обсадити цілу територію України аж до Одеси, в тім часом з Кримгрішком большевиком, держав Петрушевич моз загинаний король цілу українську армію на малевальній території в Галичині, що ледь не ледь, так, що організуючись армія Денікіна, могла без перепон заняти місця великої України.

Коли Денікінські війска, перелись самовільно тін на велику Україну і помагали повстанцям та армії Наддніпрянців.

Для усіх галицьких козаків був Петрушевич байдужа і незнана фігура. Для зорганізовання на взір австрійської армії, українських частин був він дуже щось в ролі командуючого, який видавав приказы.

Як бувби командант змінився, бувби він одна душа на се не скривдив. Бойкою ж, отже будоговби пропрацював арміо, і будьтоби ціла армія тільки задля його імени держалась. Великою помилкою уряду Наддніпрянщини і головного отамана Петлюри було, що замісць звертатись прямо до галицьких частин, вони почали переговорювати і перепрошувати у Петрушевича, який зростав з піря і почав щораз більше дутися. Галицькі козаки, як цілі, революційно настроєні селяни і робітники, бажали щиро зрадити на Наддніпрянщину і скріпити там революцію і треба було їм тільки рішучого клича, а Петрушевич був для них байдужа фігура.

Український уряд не звернувся прямо до частин, а тільки їздив раз по раз до Борщева просити Петрушевича о поміч, а він тоб дав їм пава і поганя диктувати свої услівя.

Одним з його бажань, було усуненє потерпілого з соціялістичного уряду, як большевицький. Не відомо, які обітниці дали Петрушевичеви міністри Наддніпрянського уряду, які їздили раз по раз до Борщева. Знаємо лише те, що минуло тижень 3 неділі, а Петрушевич армію на Наддніпрянщину не перевів, через що уже тоді наше наддніпрянські школи України, яку можна було без перешкод, цілу територію, своїми військами обсадити, бо повстанці мали у своїх руках не лишень Київщину, але і Полтавщину та стояли навіть під Одесою.

Доперва під напором польських війск, коли рознеслась чутка, що ті Поляки дуже щедро заосмотрювали Галицькі частини на Наддніпрянщину.

До Каміця увійшов також і пан „диктатор" Петрушевич, який заняв замиту епіскопську палату, і в Каменці улаштувався він як цісар. Окружив свій будинок доокола жандармерією і частинами війск, на подвірю стояли скорострілі. Сьомо польськи, що були до цього не неможливий, більше тяжкий, як до намашеного царя.

Се те, щоби арміо одягнути, не дбав ніяко, а тим часом і ті, що і Петрушевичеви, для нього ціла думка була, як знищити Сяка і, як усунути Наддніпрянський уряд. Зосмотрене було полишене їй самій, хотяй Україна сама є дуже богата і є до поживитись, Петрушевич держав ціну армію на тій частині Поділля, яка була як давний терен війни — зовсім пустою. Так проминуло повних 5 неділь. Галицька армія стояла безчинно, що потвердив Білашевич уже як під Одесу. Тимчасом Денікін заняв Харківщину, заняв Одесу майже без бою і занимав без перешкоди ціле Поднепрєє, а Петрушевич ждав в Каменці, коли уступить Наддніпрянський уряд і держава великі залоги коло себе.

Але радість Київ переміняла скоро в розпуку. Бо до Київа увійшли ріднокласні Денікінці в числі до 2.000 людий. З тими добровольцями робив Кравс на власну руку Большевиків. Кравс признався, що стрітився з генералом Бредовом і сей генерал заявив, що у Галичанин буде говорити, а Наддніпрянцями ні, що — се бандити. Генерал Кравс признав йому, що се правда, що Галичани нічого не вяже з Наддніпрянцями. Генерал Кравс згодився відступити аж по Фастів, а Київ залишити Денікіцям. Про таку зраду не знав ні отаман Сальський, ні Петрушевич. 19 січня Кравс їхав із лишень, що ген. Кравс наказав вивісити російський фляг на будинку Думи міста Києва. Коли отаман Сальський казав російський фляг зняти, почали київські добровольці стріляти. Рівночасно почали пальбу надхожачі до Києва 2.000 з арміі Денікіна. Між українськими військами почалася страшна паніка. Всі 12.000 українських війск, як галицьких так і наддніпрянських війск Київа, полишили його Денікіцям. Розмову ген. Кравса з Бредовом передав телефонічно сам Петрушевич, який вийхав з день занятя Києва до Винниці і членови директорії Макаренкови.

Телефонічно заявив він також, що рішучо висилає нову делеґацію до Денікіна, з отаманом галицької армії на чолі. Член директорії Макаренко заявляв від нього, щоби негайно повертати до Каменця. Коли Денікін вихаяв справді до Києва і як зі зміту самого Бубели видно, заявив генерал Бредов Бубелі, що він буде говорити з Галичанами, однак щоби Галичани не думали про якусь Україну, бо Денікін і його армія знає тільки „єдину неделиму Россію". До того, ще старшини денікінські побили кілька делеґатів з табору Бубели. І отся правда заява ген. Бредова не відстрашила його далі лаєтись до Денікіна. Мушу додати, що байкою є будьтоби самі старшини без відома Петрушевича допускались зради. Вже сім поступок генерала Кравса, який передав телефонічно сейм Петрушевичеві дальнійшлка Бубели; систематичні статті в газеті Др. Назарука, в Каменці за Денікіном, статя др. Косця Левицького у „Українськім Прапорі", яку перекрукав Назарук в „Стрільцях", приїзд Єгипетів в листами від Панейка з Парижа до Петрушевича є остаточним свідоцтвом, що отся зрада була уладгована і з гори уплянована. До того ще берегли на місці Петрушевича Голубович-Назарук, а для покладнїйшого контролі Петрушевича приїхали ще з Відня пан Ев. Левицький, Бурчинський та Баран.

ПОЛЬСЬКА ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА.

Проваяжна справа, земельної реформи, хоч дуже пекуча і нуждо прийти, досі не остаточно вирішена на нашім ґрунті. Всілякі розпорядки і закони, що були доси видавані й уявлювані, не були кінцевим порішенням. У східній Галичині був уявлений тимчасовий і насаливий (т. зв. рамовий) закон земельний дня 14. цвітня 1919 р., який одначе не міг вже ввійти в життя. В придніпрянській Україні видала була Центральна Рада Українська Народної Республики тимчасовий земельний закон дня 18. серпня 1918 р., відтак його замінено розпорядком Українського Державного Сойму з січня 1919 р. Ніякі ті закони залишено всі селянські господарства немарушеними у приватній власности селян, а поселянські землі переходять під управу самоуправних директоріїв Української Народної Республики в цілі переведення земельної реформи. Сей тимчасовий закон обовязує і доси на Україні, оскільки не зніс його Денікін на заняти ним області України.

Польський Сойм у Варшаві уявив 10. липня 1919 р. основи земельної реформи в Польщі, залежуючи приватну власність, а тим, що більше земельна власність має бути обмежена до висоти від 60 до 180 гектарів. Ліси вийнято дехто вільно будує ділучам задержати до 400 гектарів. Ліси (більші) переходять на власність держави. — Земелі перебуту на кольонізацію (поселення спроваджених осадників) і парцеляцію викупає державний уряд примусово і сам переводить кольонізацію. Без позволеня уряду не вільно ані продати ані купити земелі з більшої посїсости.

Держава буде уладжувати на викупленім як найбільше нових самостійних господарств (кольоній), які одначе не будуть перевисшати 25 гектарів. Господарства які вже тепер мають самостійні господарства не може бути продано більше чим 20 процент всіх парцельованих ґрунтів, а одинокий мати ґрунт не може взяти більше чим 40 моргів землі разом з сею, яку доси має. — Властителі самостійних господарств мають по правиці платити плату одноцілу при купнї, а безпосередно не осідають на кольоніях і властителі кадровитих господарств, будуть користати з довгочерпнього амортизаційного (на 36 лїт) кредиту (Державний Земельний Банку). Сей закон має 16 артикулів. Ми навели лиш кілька головних постанов. Вінедення його в життя натрафило в Польщі на великі перешкоди, бо не могли погодитися, як його в практиці переводити. В одним лише фаху усі згідні, а се, що у східній Галичині (о східьки бувби там переводний сей закон) не сміє ані одеи морґ землі більшої посїсости, яка тут (вся) є лише в руках польських дідичів, — перейти в руки не польські, то є, міцнений тут закон не сміє ні сеї землі ані кусничка з сї парцельованої землі. Се залежни одноцушно представники всіх сторонництв при уявлюваню сего земельного закона.

Ще одна річ є само маґнат-консервативст Ексцеленція Давид Абрамовичі, князь Владислав Сапеґа які і людовець „ліоф" Вітос, Ян Домбскі, Брили, Ян Стапіньскі, Ян Ґрабскі, Стаїсław Ґрабскі, Ян Заморскі і т. п. — Ян Заморский задає, щоби польський уряд не чекав як буде введений в життя сей закон, але щоби вже тепер на кольонізаційні цілі викупив Галичани Галичини Галичини, щоби який польський дідич для закоместа потайки не продав де кучинка землі місцевому українському хлопови (ст. „Слово польське" 284 ч. з 1919 р.). (Без позволеня уряду не вільно вже продати нікому двірської землі).

„Ґазета Поранна" з (11. грудня 1919) пише, що треба тимчасово держати парцеляцію на землях корінної, етноґрафічної Польщі, щоби примусити польське бездемельних і малоземельних хлопів до еміґрації до східної Галичини на її кольонізацію. А тоді, як вже досить дідичів східну Галичину маурами, тоді щойно можна буде розпочати парцеляцію також на землях в корінній Польщі. Інакше пише ґазета: — не будуть маури дозволяти їм на сиїз.

Тоті поети кажуть, що так далеко сягає Польща, як далеко оре плуг польського селянина. Тепер ще одна, і дуже цікава, дирекция земельна у східній Галичині між польських кольоністів, а тоді сіл Галичина стане справді польською землею на віки.

В тім, є дві інші згідні.

Тому, що д-р Стефаник, президент Головного Земельного Уряду що за мало йшов на рішучі кроки, а тоді, як вже хотів як найскорше переводити парцеляцію дирекциї земель, уступив його і на його місце приходить „людовець".

До черги з варшавським сеймі приймлено тепер нова одна земельна реформа, що складається головно з „народових людовців", котрі хотять сильно взятися до тої реформи і приняли на підставу засади у Сеймі 10. липня 1919 заявили, що хотять (о) тимчасово обмеженя посїдання 60 до 180 гектарів землї буде обовязувати лише так, де завадно велике перелюднення і розробленє ґрунтів, а тоді згідно народов-ці кольоніяції сеймі не вимагають, а в прочім нараді має лишити лідичам 180 до 400 гектарів.

Уряд ненавидить дає польським банкам і товариствам загальні позволяти на ведення парцеляції і кольонізації.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

СКОРОПАДЩИНА.

Львівський дневник „Вперед" містить отсю допись з Варшави під датою 1. січня 1920.

По прогнанню Німців з України гетьман Скоропадський не бачив иншого виходу, як зібравши що міг з майна, виїхати за кордон. За ним попрямували і його опричники: Шемет, Добрий, Андро, Кістяковський і инші. Більшість з них осіла в Одесі, де знюхалися з Французами та добровольцями, на спілку з ними йдучи проти Петлюри. В Одесі осіла ціла наша чорна реакція, зложена з ріжних польських поміщиків, до разом з ген. Желїговским приготовляли ріжні пляни проти української республики. Всі дожидали, що прибуде ще ген. Галлер зі своїми дивізіями з Франції, а тоді вже лекше буде вислати експедицію, яка приготовить ґрунт для нового гетьмана, тим разом в особі ґр. Біскупского. Про ті заходи був докладно поінформований і французький міністер заграничних справ Пішон. Та заки ген. Галлер туди вибрався, Французи з ген. Желїговским були вибиті з Одеси, а ген. Галлерови прийшлося їхати до Польщі.

Гетьманське гайворонне їхало в квітні до Варшави. Приїхав теж славнозвісний Курдиновський, якого назначено представником гетьманської України і він став стягати до себе прочих однодумців. Коли їх зібралось більше число, тоді дець. в перших днях червня 1919, заложили вони „Український Комітет" при ул. Монюшка ч. 12., в склад якого крім Курдиновського, яко голови, входили ще Поплавський, Білецький, Тимченко і инші. Головною їх цілию було зорґанізоване армії. Спершу предложено Оскілкови формувати війско, та він відмовився; деяка частина українських старшин всетаки згодилася і їх стягнено до Варшави, де їх орґанізовано занявся сам Тимченко. То всім тим заходам перешкоджено і в належному світлі представлено заходи гетьманців.

Лучиковим офіцером Тімченка був полковник Доманський, якого посуджено о те, що він орґанізує війско проти Польщі. Доманського арештовано, а Тимченко разом з Білецьким втікли до Каменця, де першого арештовано на донос Ніби Біленкови. Тимченко дістав на волі. Білецький їздив ще в Париж, де далі працював в сьому напрямі. Та його акція увінчалася повною невдачею.

Гетьманці, які лишились у Варшаві, далі вели свою роботу, якої плодом було відоме „незайтересованнє" в справі Галичини. Хоч У. Н. Р. оголосила, що Курдиновського ніхто не уповажнював заступати Україну, хоча проти нього остро виступила варшавські ґазети „Роботнік", він всетаки мав добрих поплечників, які не жаліли йому ні моральної ні матеріяльної помочі.

Згодом вибралися Курдиновський, Андро, Кістяковський на дальше турне до Берліна, куди теж загостив на короткий час сам Біскупскі. Шемет та Павлюк лишились у Варшаві.

Під нинішню хвилину вони знову підняли голову і далі радять, лишують, чи не дасться використати нагоди, та якого гетьмана посадити на київському престолі. — К.

ДІТИ В КРИМІНАЛУ ЛЬВОВІ.

Дня 14. м. м. на головному двірці у Львові арештовано кільканайцять дітий за те, що вони продавали каву.

Один з батьків звернувся до нас з жалобою, що його двоє дітий в віці 9 і 11 літ заведено на поліцію і тут комісар засудив їх з місця на 48 годин арешту. Хлопчину уміщено між ріжними бандитами і виколеними людьми, а дівчинку посадили з проститутками, які своїми цинічними оповіданнями псували малолітну дитину.

Після заведені факти говорять самі за себе.

Бідні діти, яких хорий батько, пенсіонист, що побирає всього 280 корон на місяць, дрібними доходами з продажі кави удержували, що так скажемо, дім, — опинилися між проститутками і бандитами!

І коли „прогрішилися" чим пролетарські діти супроти нинішних приписів, то чи замкати їх до арешта є можливе та чи осягне бажану ціль?

Жадаємо слідства в тій справі, щоби на будуче щось подібного не повторилося!

Бо слушно жалується наш інформатор, батько арештованих двоє дітий — що опіку находять бідні, голодні діти в криміналі, між бандитами й проститутками. Иншої опіки для пролетарських дітий сьогодня не найдеш!

(„Вперед").

UKRAINE SOCIETIES MANY AND STRONG.

LIFTING OF BLOCKADE MAKES ATTRACTIVE TRADE POSSIBLE.

Ukraine Co-operative Organization in Proportion to Rest of Russia Is Large.

Since the lifting of the Russian blockade much has been said of the Russian cooperative societies, with which trade relations are soon to be resumed. The cooperative societies are directed from Moscow and are very numerous and weel established. The cooperative societies in the Ukraine, however, have not yet been mentioned, although they also are very prosperous and firmly organized, besides being quite numerous.

The cooperative societies in Ukrainia according to Vladimir B. Lototsky, director of the Ukrainain National Committee of the United States, are of three kinds, namely: consumers', credit and farmers' societies. The consumers' societies are most numerous. A central union called the Federation of Unions of Consumers' Cooperative societies, or simply "Dniprosoyuz," includes 6,920 of these societies. Founded in the early days of the revolution in 1917, the "Dniprosoyuz" has been growing very rapidly. In November, 1918, it had transacted business to the amount of 10,015,900 karbovantsi (a karbovantsi is equivalent to a Russian ruble, although it stands better on the exchange in Eastern Europe). Its balance sheet at this time was 28,210,600 karbovantsi. The "Dniprosoyuz" has bought up and is operating important industries, such as soap making, woollen underwear, knitting, cutlery manufacture and publishing houses.

The credit cooperative societies to the number of 3,000 are united in the Central Cooperative Bank at Kiev, which is a savings banks and a mutual aid association. It loans money to the peasants and farmers at very low rates of interest. For November, 1918, the deposits in this central bank amounted to 17,061,400 karbovantsi (44,559,640 francs), and the balance sheet was 46,680,400 karbovantsi.

The Central Ukrainian Farmers' Union at Kiev includes 850 farmers' cooperative societies. Its purpose is to systematize Ukrainian agriculture, to find markets for farm products, and to purchase seeds, agricultural machinery, and other farm necessities. In October, 1918, the balance sheet of this Central Farmers' Union was 11,200,000 karbovantsi.

All the Ukrainian cooperative organizations are ready to do business on a large scale. They are in a position to exchange wheat, sugar, and other staple products of Ukrainia for agricultural machinery, shoes, clothing and finished products in general. To facilitate this exchange of products the central unions have branches in various cities of Europe, and annual conventions are held in Paris last June, pointed out at that time that the cooperative movement in Russia as a whole had been achieved within the last five years. In a paper on this subject he goes on to say that the movement has been particularly active and gratifying since the lifting of cooperative restrictions gained more members every year and became more and more important. Thus in the nine governments of Ukrainia, on January 1, 1918, there were 2,370 credit cooperative societies; and one year later these credit societies numbered 3,000, an increase of 27 per cent. This growth also manifested itself in the consumers' and farmers' cooperative societies.

After the revolution in 1917, the cooperative societies in Ukrainia could develop without any restriction from the Government or from the police, so that now the number of these societies is much greater than it was in 1914. To-day there is not one village or community in Ukrainia which has not at least one cooperative society, and there is not a family which is not belonging to some cooperative organization.

At the end of 1918 there were about 250 Ukrainian Cooperative Unions including over 15,000 cooperative societies of all kinds.

The consumers' cooperative societies are grouped in local unions. The annual turnover of these local unions reach several million francs.

In 1911 the organizers of the Ukrainian cooperative societies completed plans for the foundation of a central cooperative bank at Kiev and presented a request for authorization to the Government. But the Russian Government hesitated a long time upon this question for six years up to the revolution. It was only in 1917 that the idea of a central bank was realized in the foundation of the Ukrainian People's Cooperative Bank.

(From the N. Y. Evening Post, Monthly Foreign Trade Review, New York, Feb. 7, 1920.)

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Григорій Собків, родом зі села Лисовиці, пов. Долина, приїхав до Америки в 1913 році. Від початку працював в копальнях оловяних. При тяжкій праці захорував; лічив ся, як міг, а як нестало гроший вернувся до Ню Йорку, і там через знакомих дістався до шпиталю Ст. Лукс, В. 113 ул. Ню Йорк, де перебув 7 місяців. Вилічитись уже не міг і помер 3. лютого с. р. Похорон відбув ся 5. лютого с. р. з церкви св. Юра в Ню Йорку. Небіщик був ревним українським патріотом, брав живу участь при закладанню товариств Соколів, а тому Січий. Також належав до У. Н. С. і був добрим діяльним громадянином. Полишив в старім краю жінку і троє дітий, земля йому пером.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ НА НАЙЛУЧШІ КОРАБЛІ ДУЖЕ СКОРОЮ І ВИГІДНОЮ ЛІНІЄЮ ВИСИЛАЄ

СТАНДАРД БАНК

На вступі звертаємо увагу тим, що хотять в короткім часі виїхати за границю, а мають пашпорти, то нехай не чекають з виїздом, ще мають пашпорти, то нехай не чекають з виїздом, ще мають пашпорти, то нехай не чекають з виїздом, ще

КОЛИ ХОЧЕТЕ бути чесно, по християньски обслужені, мати свої ощадности в забезпеченю, скоро, беспечно а добре післати гроші до краю, їхати до краю, або спровадити родину з краю, купити шифкарту на як найлїпші лінії, мати краєві нотаріяльні та правні документи добре вироблені, звертіть ся особисто або листовно до найбільшого славянського банку

Bosak State Bank

SCRANTON, PENNA

Сей банк має як найлїпші сполученя зі старим краєм і тому може Вас обслужити лїпше і вигіднїйше, нїж хтонебудь инший.

ГРОШ До КРАЮ ПЕРЕСИЛАЄ ПО НАЙНИЗШИЙ ДЕННИЙ ЦІНЬ.

В цїлій Америцї а також і в краю звісним є Ім і повна відвічальність сего банку. Не треба Вам звертати ся до чужинецьких, Вам не звісних фірм і аґентів, але памятайте, що коли хочете мати правдиву і певну свою обслугу, то таку завсїди найдете у

BOSAK STATE BANK, Scranton, Pa.

ПОЩО ВИ ТЕРПИТЕ?

КОЛИ МОЖЕТЕ ВІДЗИСКАТИ ВЫЕ ЗДОРОВЛЕ У ВАШИМ ВЛАСНИМ ДОМІ ДОБРЕ ЗВІСНИМ СРЕДСТВОМ СЛАВНОГО DOC HART.

Хто є DOC HART? Doc Hart є славним продуцентом найлїпшого средства в Злучених Державах. Його ім'я є звісне мьо тисячами а тисячами недужих людий, котрі відшукали своє здоровле при помочи його поміжного средства. Коли Ви є недужі, коли не чуєтесь дуже, то пощо Вам брати якісь безвартісні і незвісні ліки, коли можете дістати найлїпший лік роблений від довгадом сего гідного довіря і славного DOC HART? Лише через уживанє найлїпшого ліку можете відзискати здоровле.

Коли маєте нечисту кров, коли маєте запір, нестравність, лихий апетит, коли язик Ваш в горячці, маєте болї голови, печінки, утроби або кишок; коли чуєтесь недобре по їдженю, пече Вас в жолудку, ворохотить або млоїть Вас від жолудка, болить в крижах, кости на лици або тїлї, коли чуєтесь ослабленї або утомленї і коли зауважаєте одну або більше з сих обнив, тоді напевно Вам потрібно DOC HART'S HERB RENOVATOR. Не найдете нїчого лїпшого на поправу сего стану. Воно захоронює перед інфлюенцією. Цїна, цїлковите вилїченє, 6 коробок $10.00 або 3 коробки $6.00 або 1 коробка $2.00.

Коли маєте долягливости в нирках або міхурі, коли Ваша мич є заоґнена або волокниста; коли відлаєте мич часто, тоді Ви потребуєте DOC HART'S KIDNEY and BLADDER TABLETS. Цїна, цїлковите лїченє, 6 коробок $5.00 або 3 коробки $3.00 або 1 коробка $1.00.

Коли свербить Вас тїло, прищі, рани, випарення або недуги скіри тоді Вам потреба DOC HART'S WITCH HAZEL CARBOLIC SALVE. Цїна: 6 коробок $5.00 або 3 коробки $3.00, або 1 коробка $1.00.

Без згляду, що Ви уживали, Ви нїколи не бачили ліку як DOC HART'S. Він поможе Вам, він помір другим. Рішучо найлїпші ліки, які можна набути. Так скажете собі, коли їх спробуєте і Ви їх поручите другим. Висилаємо їх до всїх стейтів і Канади. Пишіть у власній мові. Замовлення з належитостю належить висилати до сеї солїдної і звісної фірми: 21

PITTSBURGH REMEDY COMPANY, 218 Burgwin Bldg., Pittsburgh, Pa.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НА ВЕЛИКДЕНЬ

КОРОТКИЙ ЧАС ДІЛИТЬ НАС ВІД ДНЯ РАДОСТИ ТА ВТІХИ. І ВАША РОДИНА ТА ЗНАКОМІ В СТАРІМ КРАЮ СХОЧУТЬ РІВНОЖ РАДІСНО ПОВИТАТИ ТОЙ ДЕНЬ ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО.

ВИ МОЖЕТЕ І ПОВИННІСЬТЕ УМОЖЛИВИТИ ІМ СЕ ЧЕРЕЗ ПЕРЕСЛАНЄ ІМ ГРОШЕВОЇ ПОМОЧИ ДЛЯ ВІДВЕРНЕНЯ БІДИ І ЖУРБИ. ЗРОБІТЬ ТЕ

ВЕСЕЛИМ ДНЕМ

ВОСКРЕСЕНЄ ХРИСТОВЕ

І ПІШЛІТЬ ВАШІЙ РІДНІ

ГРОШІ

Чим скорше їх пішлете, тим скорше їх дістануть Ваші кревні і знакомі в старім краю.

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, ПІШЛІТЬ ІМ ПОМІЧ ГРОШЕВУ ЯКНАЙСКОРШЕ, АБИ МОГЛИ ЇЇ ОТРИМАТИ ЩЕ ПЕРЕД СВЯТАМИ.

ДАЄМО ЗАВШЕ ЯКНАЙДЕШЕВШИЙ КУРС ПОЛЬСЬКИХ МАРОК.

ЯК РІВНОЖ НАЙПЕВНІЙШУ ГАРАНТІЮ, БО ПОСИЛАЄМО ВАШІ ГРОШІ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВОМ КОНЗУЛЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ В ПОЛЬЩІ.

ПОМАГАЄМО В ВИРОБЛЮВАНЮ ПАШПОРТУ. ПРОДАЄМО КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ.

AMERUS TRADING CORPORATION,
139—FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y.
(межи 8-мою а 9 улицею).

В. Королів.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ГЕРОЙ СЕМЕН ПЕТЛЮРА.

(Конець).

Знов починають ревіти гармати у Київі; знову перестрашений люд мечуться між надією й одчаєм. Але що день, то менше розпуха й зростає бадьорість. По містї літають „фантастичні чутки". Невідомими шляхами доходять вістки, що увесь народ селянський пішов на заклик „батька Петлюри", що село за селом, місто за містом, повіт за повітом, губернія за губернією зрікаються осоружного гетьманства і стають на бік республиканського війска. І війско казково зростає. З маленького двотисячного ядра протягом тижня виростає 100.000-на армія.

Не тут і не тепер говорити про динаміку сього надприродного явища, коли забитий, приголомшений, одурений і запоморочений селянський люд, повний безмежного довіря до свого вождя, встає, мов один суцільний орґанізм. І, коли Петлюрині штаби примушені вживати всїх заходів, щоб стримати потоки добровільних вояків, які ідуть на своїх санях, навантажених власним провіянтом та виконаною зпід земли зброєю, на поміч Петлюрі — в той час у Київі, єдиному острові, що зістався на всій Україні не українським, Скоропадський купує за всяку ціну німецьку силу, кидає у огонь учнів середньої школи, під ружами кулеметів виводить у бій пяних московських офіцирів.

Повстання тривало місяць. Чому?... Чому Петлюра, у якого вже в перший тиждень було вдесятеро більше повного ентузиязму війска, ніж маємо ми, у Скоропадського та Долборуковa, не брав Київа відразу?

Се питанє мучило богатьох киян і мучило що дальше, то дужше, бо з кождим днем інертне, байдуже або навіть спочатку й вороже громадянство переносило свої симпатії на сторону повстанців і нетерпеливо очікувало їхньої появи у Київі. І сей психологічний перелом був цїлком природньою річию, бо жорстокість і безумство Скоропадського на всїх накликало жах. А разом з тим становище в середині Київа викликало незрозумілість щодо тихого темпу Петлюри. Справді, київське населенє, бачучи, з яким легким серцем Скоропадський кидає у огонь зовнїшнїй — гімназистів, не могло зрозуміти, що для свого війска Скоропадський — сварап, який боронить виключно свою особу, а для повстанців Петлюра — „батько". І, як батько, він прикладав усїх зусиль, щоб не пролилося дурно жадної краплини крови, щоб нїодна душа, запалена безмежною вірою в перемогу, — не згинула, не подвигнувши на власні очи наслїдків свого героїзму.

Але варт тілки помислити, яке складне й небезпечне для успіху справи було се затягнене. Чим острійше імпульс, чим запальнїйше бажаня, тим більше швидкого способу здійснення воно вимагає. Бо високий підйом не може тривати довго на найвисшому своєму щаблеві. А чим частом Петлюрине війско мерзло в степу під люті холоди; воно було недобре узброєне; не мало справжньої військової інтендантури. До всього того воно було перепоплене таким ентузиязмом, який настоятуго стає вогром потрібної у всякім гурті дисципліни.

І всеж таки Петлюра справляється і з сим завданнем. Він одночасно усягає дві мети: не дає упасти підйомові духа народнього, й методично, по точно розрахованому плану, переводить свою волю, що разом є й волею народа, переводить досконало, через всї найтяжші перепони до щасливого кінця.

14-го грудня Київ — серце України вичищено від гетьмансько-німецької отрути. 21-го Петлюра вкупі з иншими членами Директорії відїздить у столицю своєї землї. Його блискучі блакитні очи, що горять на витнім, у змученому обличчю, бачуть таку учту, якої навряд чи доводилось бачити комусь із московських царів. Сотки тисяч людий що згрудились в одну масу по урочисто прибраних національними відзнаками улицях, кажи ще славний переможець до памятника Богданови Хмельницькому, — повні одним почуттєм подяки й здивовання. Слова: „Наш Гарібальді" перелїтають з уст в уста. І разом з тим ростає питанє: „Невже-ж се отся, таки невизначна фізично істота; істота з такими лагідно журливими очима і зморепим, блїдим обличчем — се той, що перемогу — старих і мудрих, силим — на Україні? Невжеж се той висший Обранець Долї, якому судила вона бути конденсатором всього народнього духа великого народу?...

В чім же ота безмежна принадність Семена Петлюри?

В його казковій духовій силї, в його неперевершеній енерґії, в фанатичному патріотизмі, в його чистім демократизмі, глибокій незломній вірі в силу своєї нації, в ідеальній чесности та безкорисности, котру публично визнає навіть його найлютїйший ворог — Скоропадський. А се щадо знамення явище, щоб його не зрадати тут. Тим більше, що се признанє Скоропадського було в той момент, коли через Петлюру він переживав висшу стадію всього упадку. В присутности автора сеї брошури, якому довелося брати такожу участь в комісії, що 13. грудня диктувала останньому сраматньому гетьманові Українки текст капітуляції перед українським народом, на волї якого впов Семен Петлюра, — Скоропадський в присутности всієї ради своїх міністрів заявив буквально так: „Петлюра — чесний і умний чоловік!"

Так дійсно. Петлюра — і чесний, і розумний. І весь свій розум, і всю свою кристальну чесність він віддає на цеї Вільної й Незалежної України, яка є єдиною провідною ідеєю всього його житя.

* * *

Нині Семенові Петлюрі 40 літ. Він повен сили й енерґії. Відвоювавши й від німецьких розбишак, і від чорних кругків московсько-німецької реакції рідну землю, він тепер працює на полї Директорії, як полководець, як політик, як творець державного житя своєї вітчини, якій виборює визнання переможної Европи й Америки. Його не страшить ті трагічні обставини рідного краю, який знову переживає напад темних сил. Енерґійно і уперто він боронить свою землю, а боронячи Україну, разом з тим заступає трудящі свого народу. А Европу, від московського большевизму, як колись ту-ж Европу заступав його народ від татарського ярма. І, коли Петлюрі, котрий не при яких страховинних обставинах чи то для власного житя, чи то для житя свого рідного краю не тратить ні віри, ні певности в перемогу правди, — пошлеться і тепер знову винищити на Україні московську моральну чуму, — він на сей раз зробить велике діло не тільки для України, а й для всієї Европи.

Для свого-ж народу, який і тепер має право пишатись, що породив такого сина, Семен Петлюра має повну можливість зробити ще богато добра. Наробить він не мало клопоту й історикам сучасної доби, бо мусити-муть вони богато списати сторінок, щоб змалювати правдиво й повно сю легендарну постать, що жила й працювала у вік, коли завмерла легенда й казка.

Але він тую легенду оживив в розцвітї сонця житя і сил. Він не тільки дійсно воскресив минулу легенду про богатирів і „характерників" в піднову, але навіть в деталях.

Народ по селах вірить і переказує їх усї в уста, що, коли настав останній час терпіння, коли вже вцерть переповнилась тиском народня душа, з Семен Петлюра сяде за мішини тратами, то його товариші пересилали йому листа. А в тому листї було змальовано коника. І от, Петлюра вирушує з півпуту того коника, прилїпляє на стїну своєї камери й береться рукою за його гриву. Враз сїна розступаться, і на свойому білому коні „батько" летить до вірних стрільців — сокола, що вже стоять готові до бою.

Далї. — Народ устами повстанців зложив уже пісні й думу про „Семена Петлюру в гетьмана Скоропацу", і вояки, вступаючи у Київ, співали сих пісень.

Далї. — Народ український цїлком певний, що всї соціяльні блага, яких він прагне, не може дати йому ніхто инший, як тільки сам Петлюра.

Так, Семен Петлюра воскресив казку й легенду. За те й казковою любовю й легендарним довірєм обдарував його український простий люд. Він віддавав Петлюрі і своє життє, і свою душу до повної його розпорядимости:

— Веди! Наказуй!...

Мати таке довірє, се ідійснювати евангельські слова про ту безмежну й всемогутню віру, що може пересувати гори...

Прага, 1919-1918.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє всїх своїх членів, що місячні збори відбудуться дня 22. лютого, о годині 3-тій пополудни, в У. Н. Домі під ч. 84 Грейлінґ ул. Обовязком кождого члена прийти на ті збори. — Д. Базилевич, секр. рек.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. сн. Посафата, від. 217, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбудеться дня 22. лютого під ч. 345 Ремінґтон ул. Мітінґ розпічнеться точно о 2-ій годині пополудни. Всї члени мають прийтись, бо є дуже важні справи до полагодженя. Кождий член повинен привести з собою хоть одного нового члена, бо ще тілько сего місяця будеться приймати за половину вступного. Отож, Братя, котрі ще не належите до нїякого товариства, то прийдіть на сей мітінґ, впишіться в члени нашого братства і У. Н. Союза і забезпечте себе та свою родину. На біжучий рік зістав вибраний слїдуючий уряд: Н. Ґриць, пред.; Н. Ґриць, заст. пр.; А. Онуфрик, секр.; О. Вовк, заст. секр.; М. Біншевський, кас.; С. Шкапій, заст. кас.; І. Заверуха, М. Рудий і І. Базів, контрольори; Б. Максимцій, П. Мороз, О. Цимбаліста, І. Лисий, Н. Воляк, Н. Гарасимчук і К. Гетра, доглядачі хорих; М. Николайко і М. Гаушка, прапорники; І. Панчук, господар; М. Рудий, опікун дїтий.

ПОЗІР! НОВІ КНИЖКИ!

Самі читайте і до старого краю посилайте!

До кождого найменьшого замовленя дамо календарик даром.

Синя фльота (повість)	$1.00
Соняшний промінь	60
Чернигівка	60
Борці за правду (А. Кащенко)	50
Запорожська слава (А. Кащенко)	50
Історія боротьби віри з наукою	50
Кімінна	50
Розбійник Кармелюк (цїлий)	40
Сорок тисяч миль під водою	1.00
Фільософія соціял демократії	20
Найдешева	60
Тайни цїсарського двора в Відни	50
Грішники (роман)	80
Петрій Довбущуки	80
Гумористичний збірник	1.00
Словар чужих слів	2.00
Кухар, як варити і печи	1.00
Наука про управу землї	1.00

Календарі на 1920 р.

Кал. Укр. Голосу	60
Кал. Кан. Українця	40
Кал. У. Н. Союза	50
Кал. Р. Н. Союза	50
Календар „Оси"	40
Календар Січового Базару	50

Молитвенники, тепер з краю.

Бог Радость Моя, в скіряній оправі, з замком	2.50
Ангел Хоронитель, в скіряній оправі, з замком	2.00
Помилуй нас Господи	2.00
Ангел Хоронитель, в кістяній оправі, з замком	1.90
Помилуй нас Господи, в кістяній оправі, з замком	1.90

При замовленю не мусите посилати всї гроші наперед. Пришлїть доляра в листї, а решту заплатите при отриманю книжок — так безпечнїйше.

Всї замовленя посилайте на адресу: 17-28

SICHOWY BAZAR,
34 E. 7th STR., NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ!

При розвою розумну чоловіка, нїщо не є так добрим професором як книжка. Книжка дволовіка просьвічує, не робить ріжницї, хоч би і байка, а все чоловік щось з неї скористає. Тож читайте і научайтесь.

У нас можете дістати книжки наукові, історичні, театральні, байки, небелиці, всякі календарі, молитвенники, біблії, книжки шкільні, твори мужинчі, партитури, українські картки, ікони до вишивання ґерадиці, краватки з ґербом України; одним словом все, чого забажаєте. Пришлїть при замовленю 25 цнт. в стемпках і напишіть яких книжок бажаєте, а ми Вам сейчас вишлемо і решту доплатите, коли листонош принесе Вам домів.

Еще звертаємо увагу тих, що їдуть до краю і просимо не забути вступити до нас та забрати собі богато цікавих річий, котрі у Вашім житю зависїди придадуть ся. 17cs21

Наша адреса:

NOVELTY SALES CO.,
Дел. книжок,
117 — 4th AVENUE, ROOM 818,
NEW YORK CITY.

СЛАВА УКРАЇНИ В ОБРАЗКАХ

гарнокольорованих, в форматї 28x35 цалів, представляючих українських володарів та найвизначнїйших мужів з князївських і гетьманських часів.

Чудова окраса для кождої української хати.

Знижена цїна, бо лише $1.00 з пересилкою.

Замовленї і гроші висилати до книгарнї:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ПОЩО ТЕРПІТИ

Величаві успіхи зістали осягнені через Електро-Медичні Х-Рей Методи. Пощо піддавати ся лїкарській операції, коли Ви Можете бути лїчені Електро-Медичною Терапією. Недуги жолудка, печінки і нирок як і пропуклину і гемороїди лїчить ся без ножа. Нервові, вичерпані і немічні люди повертають до здоровля через Електро-Медичне лїченє. Віддаємось спеціяльно недугам мущин і женщин.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер щодня з виїмком четверів. В неділї і свята від 10. до 2. попол., напроти Мінтарі Парку при Бродвей улиця. 15ps

Dr. COLL, 27 Cedar Street, NEWARK, N. Y.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, а він з рідній моєї поговорите, він Вам скаже відразу, і цїлкам ся на Вашій недузї, чи Вам лїченє що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всї сорі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ, Задуху (астму) лїчить новою машиною примінюючи електрику і помпованє воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєнє і неправильности крови, ревматизм, ломанє костий, болї голови, запаленє, болї кримки, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волосся. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в знеміру і все занехаєш, то зголосіть ся, щоб бути безплатно оглядженим і засягнути моєї опінії та поради. Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну практику в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я приміняю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Коли після моєї опінії я не можу Вам помочи, то я не потребую Ваших грошій. Коли Ви є недужі, ослаблені, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ ДОЛЯГЛИВОСТЯМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, ПЕЧІНКИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, ЗАПОР, ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ, АБО ЗОЗАХ, ЗАПОРИ ГОЛОВИ, БОЛІ ГОЛОВИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ ся У МЕНЕ.

Не тратьте більше часу нї гроший.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали помічі, коли другі методи зазели.

Сотки опетрий як у мущин так і женщин виникнено через скоре властиве застосованє найновійших наукових метод.

Мої цїни за лїченє є дуже приступні і не більші які Ви в силї і хочете заплатити за помічі і успіхи осягнені через мене.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїкане, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного лїкаря.

Годинн приняти: Сеїд 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. DR. RUSSELL, В неділї і сьвяте від 10-ої до 2-ої

176 E. JEFFERSON AV., другі двері на схід від Вудвард, DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІЙ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, очему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, неврагію, нервовість, болї кришки, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запаленє легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ХОРІ МУЩИНИ

або женщини, котрі терплять на нервовість, на хронїчні або застарілі слабости, нехай найдуть до др. Кауфмана, спеціяліста, під ч. 607 Маркет улиця, Філядельфія, Па., і забудуть свої клопоти. Він має 20 літ досьвіду і спеціяліст може скорше віднайти причину Ваших дійсних клопотів. Він може Вам дати ліки на коротші приверне Вам нове добре здоровле.

Він має в своїм офісі всї нові апарати до оглянення хорих, як ВІКТОРІЯ машину і инше, і та так виполсжений, що може робити розклад крови, аналізу урини, та инше.

Він має нові електричні апарати для обслуги людий на слїдуючі слабости:

СТЕТІК ЕЛЕКТРИСИТИ—На нервові клопоти.
ОЗОН ІНГАЛЕРЩЕН—На всї хороби легких, бронхітіс і катар.
ЕЛЕКТРІК ОСКІЛЕТОР—На болї нирок, жолудка, внутренностей, хребта і инше.
ГАЙ ФРЕКВЕНСИ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, ломанєє, штивність і подібні слабости.

Читайте, що говорить вдячний пацієнт по тім, як його лїчив через короткий час др. Кавфман:

„Мій дорогий доктор Кавфман:

„Велике дяка Вам за виклоєнє мене по короткім лїченю.

„Мій хлопіт був сей, що я мусів вставати в ночи 5 або 6 разів відвивати воду. І чувем при сім великий біль. З тим прийшов я лїчити ся. Я сказав Вам, що я терпляю на се від 18 літ і Ви мене вилїчили від Анг. 29. до Окт. 20 1919 і вилїчили мене зовсїм докладно.

„Кождий, котрий має хоробу сего рода, повинен йти до Вас на лїченє, а я певний, що скоро буде вилїчений.

„Дуже вдячний Вам за се, що Ви зробили для мене.

Ваш пацієнт,
(Адреса на жаданє). „No. 8862—Н. Лявон".

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Кождий мущина і женщина, які є хорі, можуть йти оглядний лїкарські даром, позаяк оглядини і порада є безплатні. Години офісові від 9. рано до 8. вечер. В неділю від 10. рано до 1. пополудни.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є єдиною спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найбільш істнуючий, найуспішнїйший і заслужений на довіре спеціялїст недуг мужеських, котрий у се своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужих

DOCTOR LORENZ

11, поверх, фронт.

544 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятницї від 9. рано до 8. веч. В недїлї від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має маячок MIDY

Уникайте відробів.

ДР. ІВАН СМІТ

ВІТКАР УКРАЇНЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР,

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШИ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУХЛИНУ (Т. С. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ДАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

827 E. 17th Street, New York City.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в недїлї і сьвята від 10-тої рано до 2-го попаудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

На НОВЕ і дуже практичне ШИЛО.

Тим шилом можете направляти всяку річ, на пр. черевики, убрання і т. п. Воно шиє дуже скоро і міцно так як машина. Висилаємо за $1.00 і додаємо 25 ярдів шевської дратви, тоненької і міцної за дармо. Осібні голки можете дістати у нас по 10 цент. за штуку з дратву по 15 цент. за звиток. Витніть се оголошенє і залучіть 30 центів в почтових марках (Stamps) а при отриманю доплатите решту або відразу залучіть $1.00 і вишлїть до: 144нс—

PEOPLE'S SUPPLY CO., Sta. D., Box 51, Dept. 98, NEW YORK, N. Y.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На нїй є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелїзницї і села. Такої мапи ще в Америцї не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ. (Приймаємо одно центові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 6—

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1, Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Терпів два роки, а тепер може вже працювати. Уважав, що дальше лїченє є лише втратою часу і гроший.

Я терпів через два роки так, що часто не міг робити і мій стан здоровя дійшов до того, що я попав у зневіру про можливість вилїченя. Но прочитавши лїчничої методи д-ра Ганнона, я рішив ся його відвідати. Я зістав там підданий спеціяльному застрікуваню крови, відповідно до вимог моєї недуги, і протягом місяця мій стан поліпшив ся так, що я можу знов працювати. Я пишу се в доказ моєї вдячности за те, що він здїлав для мене.

F. WAGNER,

128 Palisade Ave., Bogota, N. J.

15-го падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь новоприставшу або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціялїсти прийдіть до мене безпровольно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без нїякої переми у Ваших занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, певного і успішного спеціялїста. Одна візита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що я говорю Вам на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослабленє, кровий і сидрий недуги, мавочки Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в кирку і кривих, ревматизм і безвладність у руках, слабости жолудка і недомагання кишок, болї невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЄКТРИКИ, ВАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНЯЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нинї. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денні від 9. рано до 6. попол.—Вечер: від 6. до 8. В недїлї і понедїлї сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Великий національний поміч.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗА

з ревізії майна У. Н. Союза і з діловодства гол. екз. комітету, переведеного на днях 9, 10, 11, 14, і 15. лютого 1920.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ У. Н. СОЮЗА.

Приходи.

Жовтень 1919 р.	$ 19.555.25
Падолист „ „	23.188.97
Грудень „ „	27.745.25
Січень 1920 р.	20.639.58
Разом	$ 90.539.36

Розходи.

Жовтень 1919 р.	$ 11.276.97
Падолист „ „	14.461.09
Грудень „ „	10.147.32
Січень 1920 р.	9.684.72
Разом	$ 45.570.10

Зіставленє.

Готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$154.310.50
Прихід від 30. вересня 1919 р. до 31. січня 1920 р.	90.439.36
Разом	$244.849.86
Відтягнено розхід від 30. вересня 1919 р. до 31. січня 1920 р.	45.570.10
Готівка з днем 31. січня 1920 р.	$199.279.76

Фонд посмертний.

а) В бондах знайдено:

27 Бейон Сіти на суму	$ 28.257.00
50 Нюарк Сіти на суму	50.880.00
25 Джерзи Сіти на суму	23.875.00
42 Ліберти бондів на суму	40.200.00
б) В морґечах знайдено	7.500.00

в) На банкових книжочках знайдено:

Германя Мючуал Сейвінґс Ассосіейшен	23.248.13
Провідент Інституцен фор Сейвінґс в Джерзи Сіти	5.900.00
Провідент Інституцен фор Сейвінґс в Джерзи Сіти	9.275.16
Нешенел Стейт Бенк оф Елізабет, Н. Дж.	13.472.99
Піпелс Сейвінґ енд Трост Ко., Газлетон, Па.	23.384.55
Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет, Н. Дж.	19.848.60

Сирітський фонд довгує посмертному фондови з банкової книжочки Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет 3.000.00

Разом	$247.941.43
Відтягнено незкешовані чеки на суму	1.935.06
Остає	$246.006.37
Відтягнено невписаний у книги процент	16.57
Стан посмертного фонду виносить	$245.989.80

Фонд резервовий.

а) В банках знайдено:

Юнион Трост Компани оф Ню Джерзи	$ 19.554.69
Гудсон Кавнти Нешенел Бенк оф Джерзи Сіти	12.327.12
Дайм Трост Ко., Шамокін	8.369.54
Нешенел Стейт Бенк, Елізабет	11.161.93

б) В бондах знайдено:

5 Бейон Сіти на суму	5.100.00
2 Ню Йорк Сіти на суму	1.890.00
10 Ліберти бондів на суму	10.000.00

в) В морґечах знайдено суму 45.385.00

Реальність У. Н. Союза оцінена на 19.500.00

Разом	$133.288.68

Фонд адміністрацийний.

Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет	$ 9.389.14
Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет, Сенчел	1.081.46
Вартість друкарні „Свободи"	21.000.00
Разом	$ 31.470.60
Відтягнено незвернені чеки на суму	1.157.55
Остає	$ 30.313.05
Відтягнено невписаний ще процент	21.32
Загальний стан фонду є	$ 30.291.73

Фонд убогих.

Знайдено в банках:

Нешенел Бенк оф Шамокін, Па.	$ 4.755.37
Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет	6.154.46
Разом	$ 10.909.83
Відтягнено незвернені чеки на суму	150.00
Остає	$ 10.759.83
Відтягнено невписаний процент	9.47
Загальна сума	$ 10.750.36

Фонд народний.

Знайдено в банках:

Шамокін Гаранті Трост Ко.	$ 4.796.74
Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет	758.22
Разом	$ 5.554.96

Фонд конвенційний.

Знайдено в банку:

Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет	$ 12.482.03
Загальний стан фонду є	$ 12.482.03

Фонд сирітський.

а) Знайдено в банках:

Маркет Стріт, Шамокін, Па.	$ 11.838.65
Юнион Трост Ко. оф Ню Джерзи	313.25
Юнион Кавнти Трост Ко., Елізабет	6.880.06

б) Знайдено в бондах:

45 Ню Йорк на суму	42.525.00
10 Трентон Сіти на суму	9.570.00
10 Есекс Кавнти на суму	10.050.00
18 Ліберти бондів на суму	15.300.00
Разом	$ 96.476.96
Відтягнено незвернені чеки на суму	1.609.41
Остає	$ 94.867.85
Відтягнено невписаний ще процент	13.65
Остає	$ 94.854.20
Відтягнено довг фондови посмертному, довжний банковою книжочкою Юнион Кавнти Трост, Елізабет, суму	3.000.00
Дійсний стан фонду є	$ 91.854.20

ЗВІТ МАЄТКУ ДРУКАРНІ У. Н. СОЮЗА.

Приходи.

Жовтень 1919 р.	$ 6.020.64
Падолист „ „	5.357.79
Грудень „ „	6.312.83
Січень 1920 р.	7.468.79
Разом	$ 25.170.05

Розходи.

Жовтень 1919 р.	$ 3.759.29
Падолист „ „	4.782.23
Грудень „ „	9.863.05
Січень 1920 р.	4.372.83
Разом	$ 22.777.40

Зіставленє.

Готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$ 1.145.84
Прихід від 1. жовтня 1919 р. до 31. січня 1920 р.	25.170.05
Разом	$ 26.315.89
Відтягнено розхід від 1. жовтня 1919 р. до 31. січня 1920 р.	22.777.40
Готівка з днем 31. січня 1920 р.	$ 3.538.49

На книжочцї книжочки Джерзи Тайтл енд Гаранті Ко., Джерзи Сіти ..... $ 3.174.28

Відтягнено незвернені чеки на суму 59.50

Знайдено готівкою в банку	$ 3.114.78
Знайдено готівку в руках завідателя	323.71
Знайдено на депозиті в ґаровій компанії	100.00
Разом знайдено готівки	$ 3.538.49

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА.

Розходи.

Жовтень 1919 р.	$ [illegible]
Падолист „ „	851.34
Грудень „ „	[illegible]
Січень 1920 р.	850.34
Разом	$ 3.492.08

Розходи.

Жовтень 1919 р.	$ 123.59
Падолист „ „	244.98
Грудень „ „	246.72
Січень 1920 р.	116.09
Разом	$ 731.38

Зіставленє.

Готівка з днем 30. вересня 1919 р.	$ 7.960.59
Прихід від 1. жовтня 1919 р. до 31. січня 1920 р.	3.492.08
Разом	$ 11.452.67
Відтягнено розходи від 1. жовтня 1919 р. до 31. січня 1920 р.	731.38
Готівка Укр. Молодечого Союза з днем 31. січня 1920 р. виносить	$ 10.721.29

Згадану готівку знайдено на банковій книжочці в Ню Джерзи Тайтл Гаранті енд Трост Компанїи, Джерзи Сіти. Банкова книжочка показує суму $10.870.80 — менше о процент, котрий є зазначений в лютім 1920 р. ..... $ 58.42 — 149.51

і меньше о незвернені чеки на суму 91.09

Разом	$149.51 149.51
Загальний стан є	$ 10.721.29

ЛЬОКАЦІЯ МАЄТКУ У. Н. СОЮЗА.

Стан чинний.

Готівка в банках	$199.179.76
В руках секретаря У. Н. С.	100.00
В бондах	237.647.00
В морґечах	52.885.00
Реальність У. Н. Союза	19.500.00
Друкарня У. Н. Союза	21 000.00
Фонд друкарні „Свободи"	3.538.49
Фонд Мол. Союза	10.721.21
	$544.571.54

Стан довжний.

Фонд посмертний	$245.989.80
„ резервовий	133.288.68
„ адміністрацийний	30.291.73
„ убогих	10.750.36
„ народний	5.554.96
„ конвенційний	12.482.03
„ сирітський	91.854.20
„ друкарні „Свободи"	3.538.49
„ Укр. Мол. Союза	10.721.29
	$544.571.54

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА.

Прибуток в членах за послїдні чотири місяцї, то є жовтень, падолист і грудень 1919 р. і січень 1920 р. були такий:

Принято нових членів	360
Принято наново членів	298
Принято з переступ. листами	169
Принято з инших клас.	35
Разом принято членів	862

Убуток в членах за тісамі чотири місяцї:

Суспендовано членів	678
Видано переступні листи	171
Видїлено до других клас.	35
Померло членів	28
Разом убуло членів	912

Зіставленє.

З кінцем вересня 1919 р. в У. Н. Союз число членів було	12.481
Прибуло за чотири місяцї	862
Разом	13.343
Відтягнено убуток членів за чотири місяцї	912
З днем 31. січня 1920 р. У. Н. Союз числив членів	12.431

За послїдних чотири місяцї число членів в У. Н. Союзі зменшилось о 50 членів.

ЗА КОНТРОЛЬНУ КОМІСІЮ У. Н. С.:

Д. Капітула
Н. Росолович.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ ОБУВЯ.

Українцї, котрі думають їхати до краю, повинні постарати ся у свого старокраєвого шевця зробити собі на старокраєву моду, з доброї шкіри

ЧОБОТИ АБО ЧЕРЕВИКИ.

В старім краю нема шкіри і нема з чого зробити добрих чобіт, тому найдіть сейчас до свого українського шевця і дайте замовленє зробити собі перед виїздом до краю сильні чоботи або черевики. Не зволікайте, а сейчас приходіть і дайте заказ на чоботи. Очікуємо. Адреса: 126—

МАКСИМ ІВАНЦІВ,

600 E. 12th ST., NEW YORK, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сїй рубрицї містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

LUTVIN HALL

69 SOUTH PARK STREET, ELIZABETHPORT, N. J.

ЗВІСНА

З НЮ ЙОРКУ поставить слїдуючі штуки:

В СЕРЕДУ, 18. ЛЮТОГО 1920

МАРТИН БОРУЛЯ

комедія в 5-ох діях.

В СУБОТУ, 21. ЛЮТОГО 1920

СТО ТИСЯЧ

комедія в 4. діях, К. Карого.

Приймає участь вся трупа, перновласні танцюристи і великий хор. Початок кождого представленя о годинї 7.30. Цїни місць: $1.00, 75 і 50 центів.

McKEESPORT, PA.

Аматорський Кружок відіграє театральне представленє „НАТАЛКА ПОЛТАВКА", оперета в 3. діях, з оркестрою і бандою в Словенській гали на White St. в середину, дня 22-го лютого 1920 р. Початок о годинї 7.30 вечер. Режісер П. Кольоснький, Диріґент оркестри і банди П. Шнайдер. 20-21 КОМІТЕТ.

CARTERET, N. J.

Тов. Співацьке в Картерет, Н. Дж. відограє комедію в трох актах ЦИГАНКА КРАСАВИЦЯ, в недїлю, дня 22. лютого. Початок о годинї 7-мій вечер в Українській гали при Розевелт Евеню. Вступ 50 і 35 центів. 21-22

ВІЧА І ЗБОРИ.

ДО УКРАЇНЦІВ ЗІ СТРУСОВА (ПОВ. ТЕРЕБОВЛЇ) І ОКОЛИЧНИХ МІСЦЕВОСТИЯ.

На руки о. В. Меренкова, бувшого сотрудника в Струсові, прийшов важний лист від струсівського пароха, о. Т. Цегельського. У тім листі є богато цікавих новин, які повинні бути знані всім пробуваючим в Америцї Струсівшанам і Українцям з околицї Струсова.

Аби ті важні вісти подати до відома ширшому загалови Струсівщини, в тій цїли скликуєть ся збори, які відбудуться в четвер (19. с. м.), о годинї 7-мій вечер, в льокали української торговельної корпорації „Амерус", 165 Бродвей, кімната 1507, в Ню Йорку. Щоби прибувші на ті збори Українцї не блукали по величезнім будинку, в якім згадана корпорація має свою канцелярію, то при входових дверях будинку буде стояти сам о. Меренків, котрий заведе гостий до призначеної кімнати.

На сї збори повинні прибути всї Українцї із Струсівщини, які проживають в Ню Йорку і околицї. Один другому дайте знати, скличтеся всї до одного і прибудьте на означений час.

о. В. Меренків
Осип Стеткевич.

До КРАЮ!

ШИФКАРТИ: До РОТТЕРДАМУ $85.—Корабель „НЮ АМСТЕРДАМ" відходить 21. лютого.

До ГАМБУРГА $100. — Корабель „САКСОНІЯ" відходить 21. лютого, а „МОНГОЛІЯ" 25. лютого.

До АНТВЕРПІЇ $65.—Корабель „ЛЯПЛЯНД" відходить 25. лютого.

До ГДАНЬСКА $117.—Корабель „ОСКАР II." відходить 21. лютого, а „МЕКСИКО" 25. лютого до ГДАНЬСКА впрост. Шифкарта на корабель „МЕКСИКО" Коштує лише $110.

Прислайте сейчас завдатки на зарезервоване місця.

ПОСИЛАЄМО гроші до краю по НАЙНИЗШИМ КУРСІ і з ПОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ.

MORRIS ENGEL, Banker

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ ТЕПЕР ДО КРАЮ

ПОКИ КУРС ЇХ Є ЕЩЕ НИЗЬКИЙ.

130 ГАЛИЦЬКИХ-КОРОН ЗА $1.00

спеціяльна рата на великі квоти з дарменою пересилкою телеграфом. 11—

ШИФКАРТИ І КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА

помагає в добавленю всїх документів подорожи під ПОРУКОЮ.

ДАРОМ

Всї інформациї о виїздї, виготовленю всїх документів подорожи і найкоршої висилки гроший.

S. DE VITA

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ.

2105 FIRST AVE., DEPT. S. 1, NEW YORK, N. Y.

БУДЬТЕ ОСТОРОЖНІ

КОМУ ПОРУЧАЄТЕ СВОЇ ГРОШІ.

Українцї в Америцї знають мене добре, бо я понад вісїм лїт опікуваю ся їх грошевими справами і вдоволяю їх.

ПАШПОРТИ дистараюсь в короткім часї. Ви не потребуєте приходити до Ню Йорку по пашпорт, а лише напишіть до мене.

ПОРАДА ДАРОМ У ВСЇХ СПРАВАХ.

ЛЄҐАЛЬНІ ПОЛЬСЬКІ І ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ БАНКОВІ НОТИ І ГРОШІ

ПРОДАЮТЬ СЯ ПО ДЕШЕВИХ ЦІНАХ.

ГРОШЕВІ ПЕРЕСИЛКИ через Америкен Експрес Компанїи.

ARMIN HERZEG

127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

БЛИЗЬКО ФІРМИ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошення женитьби не приймають).

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблях кілька годин денно при легкій занятю, нехай звернеть ся до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

Пошукую ГРИЦЯ РУДЕК, з села Гадзик, повіт Тернопіль, Галичина. Перебував в Дітройт, Міш. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: ROZALIA STASZKO, 152 Port Ave., Elizabethport, N. J. 19-21

Пошукую своїх кравнів і кравнок: Катерину Шпунт, Марію Статкевич, доньку Теодора, Маклайда Тимчук, Федора Дудчак, Івана Петрачук, та прочих кравнів та кравнок з Буковини. Прошу зголосити ся до: JOHN TORAK, Box 900, Moline, Ill. 19-21

Пошукую свого брата ФЕДОРА РОМАНОВИЧА, з села Крихова, повіт Жидачів, Галичина. Має перебувати в Клївленд, Огайо. Такожмо пошукую свого товариша ПЕТРА ГАЗДЯ, з Копичинець, повіт Тернопіль, Галичина. Хтоби про них знав, або вони сам, зволить зголосити ся до: MICHAEL ROMANOWICZ, Box 102, Bretz, W. Va. 20-22

Пошукую свою сестру АННУ ЛОБОЗІНСЬКУ, з Поморян, повіт Збориськи, Галичина. Хтоби про неї знав, або вона сама зволить зголосити ся до: MARIA KROCHMALNA, 2840 Legrenge St., Toledo, Ohio. 21

Пошукую свого брата ІВАНА ДЕНИС, з села Сороцко, повіт Скалат, Галичина. Перед війною приїхав з краю до Канади. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: NICHOLAS DENYS, 939 Concrete St., Nanticoke, Pa. 21

Пошукую свого шваґра ВАСИЛЯ ВИШНЯКА, з села Підпечари, повіт Товмач, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до: PHILIPH SWORAK, Box 55, Scottdale, Pa. 19-21

Пошукую свого кравна ІВАНА КРАВЧАК, з села Лашки Муровані, повіт Старий Самбір, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: ELIAS LYSZYGANYCZ, Box 142, East Youngstown, Ohio. 19-21

Пошукую свого тестя МАКСИМА ЛИШИГАНИЧ, з села Хриґ, пов. Лїско, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до: ELIAS LYSZYGANYCZ, Box 142, East Youngstown, Ohio. 19-21

Пошукую свого дядька ІВАНА СТАРИКА, або тїтку ТОДОСЬКУ СТАРИК, з села Залишшики, Скалат, Галичина. Мають перебувати в Ню Йорку. Хтоби про них знав, або вони самі зволять зголосити ся до: JOHN ZAJAC, P. O. Box 253, Riverkimer, N. Y. 19-21

ПОШУКУЮ мешканя в осібній кімнатї, яснїй, фронтовій, при українській родинї, враз з кимсь і прямо в околици Грандї St., Newark Ave. або між 1-ою а 3-ою ул. Буду платити тижнево або після угоди. Зголошенє просить ся слати до: JOHN BYCH, 209 E. 21st St., New York, N. Y. 20-22

Пошукую свою сестру МАРІЮ МАХНО, з села Дубна, повіт Ланцут, Галичина. Давнїйше перебувала в Ню Йорку. Хтоби про неї знав, або вона сама зволить зголосити ся до: JACOB MACHNO, Box 59, Send Ave., Riverhead, N. Y. 20-22

Пошукую свого кравна НИКОЛУ СОЛОДЮК, з села Чортовей, повіт Городенка, Галичина. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до: PAUL SYRHANIUK, 412 So. William St., South Bend, Ind. 20-22

Пошукую СТЕФАНА СТЕЦИКА, з Вижлова, повіт. Стрий Галичина, котрий оженив ся в Турці над Стрийом. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся в важній справі до: JOSEPH STECH, 118 Perrin Street, Auburn, N. Y. 20-22

Пошукую в важній справі ЯВДОКІЮ і ЗОНЮ ЧАБАНОСКИХ, зі Скали, повіт Борщів, Галичина. Мають перебувати в Ню Йорку, Н. Гі. Хтоби про них знав, або вони самі зволять зголосити ся до: GEO. BADERIAN, 173 E. 33rd St., New York, N. Y. 20-22

Пошукую свою доньку МАРІЮ ЛІВІЦЬКУ, заміжну Ваковську, з села Жалотин, повіт Добромиль, Галичина. Хтоби про неї знав, або вона сама, зволить зголосити ся до: SENKO LIWICKI, 681 Princeton Street, Palmerton, Pa. 20-2

Де є ВАСИЛЬ ШКЛЯРИК? Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до: JOHN MALYSZCZAK, 319 Concrete St., Nanticoke, Pa. 21

Де є СТЕФАН РОМАНЧУК, перебував в Ґановер, Па. Хтоби про него знав, або він сам зволить зголосити ся до свого знакомого під адресою: NICHOLAS DENYS, 939 Concrete St., Nanticoke, Pa. 21

В дуже важній справі просить ся МИХАЙЛА ДОРОТЯКА з Перехопного, повіт Перемишль, Галичина, щоби цей свою адресу дав: JOHN YAROSEWICH, c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 21

ПОТРЕБА женщину до обслуги в лонч-румі і пекарні. Може бути вдова з дитиною, мешкане на місци на бажанє. Робота і платня добрі. Голоситись можно або особисто до лонч-руму під ч. 331 Ninth Ave., ріг 29-ої ул., New York, N. Y. 21-23

ПОТРЕБА колодїв до фабрики новинок коморцільних самоходів. Голоситись: KOTERBA, 1447 Unionport Road, близко Westchester Avenue, Bronx, New York City. 18-21

На продаж ВІНДОКЛІНЕРСЬКИЙ БІЗНЕС, дохід $400.00 місячно в зимі. Причина продажи — перехід в инший бізнес. Пишіть до: 16-22

А. ФИЛИПЧАК,
Box 24, Rome, N. Y.

КИЩЕНКОВИЙ КАЛЄНДАРИК на 1920 р., в дуже гарній оправі з масою інформацій про закони Америки і означенем сеї цїлого року та місяцем за записки, коштує всего 25 центів, 5 штук за $1.00, з додатком мапи Галичини в українській мові. 14с23

Треба аґентів.

INTER. SALES CO., Dep. S, Sta. D, Box 122, New York, N. Y.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

96-акрова, орна і урожайна земля, добрі будинки, досить води. Цїна фарми добре обгороджена. Сусїди довкола — Українцї і Словяне. По близші інформациї удайтеся до властителя: MIKE WEECHOLAK, 108 Division Ave., Brooklyn, N. Y. 20-5

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ ЗІЮ ЙОРКУ!

1) Фарма 36 акрова, одна миля від міста і стациї, нові забудованя, 22 акри винограду. Цїна $3600, вплата $1200. 2) Фарма 218-акрова, гарні вилинкі, забудована, 125 акрів ліса, 4 акри саду, всї машинерії, 16 коров, 3 коні, 136 курий, земля чорна. Цїна за все $8.500, вплата половина. — Маю до 50 инших фарм. Пишіть по цїнник і мапу. 20-23

S. R. MORANSKI,
Box 36, Bath, N. Y.

ЗБОРНИК ЦЕРКОВНИЙ, великий, 608 сторін $5.00

ОТЧЕ НАШ, образ 34x22 ..... 1.50

INT'L BOOK STORE,

P. O. Box 1722, Pittsburgh, Pa.

ХТО ХОЧЕ ДІСТАТИ ПАШПОРТ

до краю, най зголосить ся на поинизшу адресу а дістане до 30 днів. 11-22

НАШЕ БЮРО

ПЕРЕСИЛАЄ ТАКОЖ ГРОШІ

до Галичини і сусїдних країн.

GLOBE FOREIGN EXCHANGE,

1433 SECOND AVE, NEW YORK, N. Y.

близько 75-ої улиці

НИКОЛАЙ СТАНИСЛАВ

майстер шевський.

Хто хоче мати краєві сильні чоботи як офіцирські, мужеські або женські, щоби взяти їх до краю, нехай зголосить ся до мене, а я Вам зроблю. Чоботи від $20 до $35. Продам також шкіру або верхи готові. Свій до свого! 6в27

131 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

межи Avenue A & First Avenue.

ШАНУЙТЕ ВАШІ ОЧИ!

Нема більшого напруженя очий як при надїванї голок і тому полюбна людий, що шиють мусять носити окуляри. Кілька центів більше виданих на новоизнайдені голки може охоронити Вас від нового окуляра. Я Вам вишлю один сет тих голок за 25 центів, або 5 сетів за $1.00. Посилайте кводра в листї і пишіть по українськи до: 12в21

L. KIRAL,
308-E. 71st St., New York, N. Y.

ЖУСТКИ

висилайте або беріть з собою до старого краю, бо там нема. Маємо великий вибір хусток зимових і лїтних. Цїна їх як слїдує: 153—

Хустка з волочки, біла, 46x46 цалів	$ 3.00
Хустка з волочки, біла або чорна, 60x60 цалів	5.00
Хустка велика, вовняна 2x2 ярди	7.00
Хустка велика, зимова, до завиваня	10.00
Хустини лїтні, білі, пр.	2.00
Хустини лїтні, чорні або бронзові з фреґнелями	4.00

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINIAN BAZAR,

168-E. 4th St., bet. 1st and Ave. A, NEW YORK, N. Y.

PITTSBURGH I HAMMOND

Мущини, женщини і дїти є лїчені на ріжні недуги без нїяких результатів, нїчак коли їх дїйсний клопіт лежить в черевнім зробаку зв. соліттер.

ПРИСУТНІСТЬ ЙОГО ОБЯВЛЯЄСЬ:

Острі болї в жолудку і кишках, обложений язик, млоєнє, часте пльованє, утрата апетиту з частим відчуванем голоду, бите серце, болї голови, завороти, шум в ушах, чорні обвідки під очима, поміщанє від порожного жолудка, бадїсть лиця, нервовість, утрата амбіциї, отяжність членів, пригнобленє і т. и.

ВИДИМІ ОБЯВИ: Уходять дрібні частини соліттра. 11св21

Наша метода прогнанє соліттра прогном кількох годин без втрати часу вартаї або роботи. Тиражі лїкуючих ся до нас зі всїх частин Злучених Держав. Коли хочете подужати, голосить ся сейчас.

ASSOCIATED DOCTORS,

708 PENN AVENUE,

4th Floor, PITTSBURGH, PA.

Також

155 STATE STREET,

2nd Floor, HAMMOND, IND.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.

Недїлї: від 9. до 12. в пол.

ДР. СПІЛЛІНГЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділок, середа і суботи від 9. рано до 8. вечер. В инші дні приймає ся за попереднім порозумінням.

НИНІ ВЕЧЕРОМ!!

Горожане! Не відкладайте на завтра те, що ви повинні зробити нині.

Ви повинні знати анґлійску мову. Пора, давно пора вам її знати, а подумайте самі: достаточно-ж ви анґлійску мову знаєте? Чи можете ви говорити, читати і писати по анґлійськи? Ліпше, аби й зовсім ні. Не анґлійствуєте! Нині ще вишлеть 10 цент. грішми або почтовими марками на кошта пересилки, а ми сейчас Вам вишлемо пробну лекцію і потрібні поясненя нашого курсу анґлійскої мови заочно. Наша школа істнує 5 років, одержала много листів подяк від учеників. Ми на письмі гарантуємо, по укінченю курсу, научити вас говорити, читати і писати по анґлійськи. Спеціяльний курс для женщин.

Листи адресуйте:

First American Preparatory School,

DEP. 46, 525 W. 47th STREET,

NEW YORK, N. Y.

КОЛИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ

ГРОШІ до Европи

або спровадити кого з родини тут до Америки;

Коли хочете віднайти своїх близьких, з котрими Ви затратили звязь, або коли хочете післати їм поміч річами і продуктами, коли хочете продати або купити 12-23

КОРОНИ

рублі, марки, облігації і другі цінности; коли Вам потрібна в чім небудь правна поміч, то звертайте ся прямо (особисто або письменно) до:

UKRAINIAN BUREAU,

25 DELANCY STREET,

NEW YORK, N. Y.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично викінчені портрети найгарнійших женщин в ріжних займаючих позах, також опис секретної книжки, містящої около 500 образків мущин і женщин в дуже заманючих і наукових позах, як також каталоґ легких до виконаня штук маґічних і много цікавих а Вам незнаних новостей. Читателю не зволікай, але пиши сейчас, залучаючи 6 цент. на пересилку. 151св—

M-s L. PIASECKA,

281 E. 10th St., New York, N. Y.

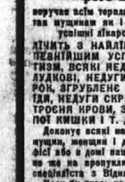

ДО ХОРОХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКРІНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно на ся пропускну, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай пише письмо з поясненя, докладе свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

184 2nd Ave., (між 12 а 18 ул.)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ної рано до 8-ної вечер.

Телефон: 1832 Stuyvesant

НОВИНКИ.

В справі арештовання п. Немета.

В справі новинки про арештоване банкира Івана Немета у Філядельфії, поміщено в 14-тім ч. „Свободи", ми одержали письмо від стейтового банку Івана Немета з Ню Йорку, в якім є просьба, аби читачам подати до відома, що Немет Стейт Бенк, 10 Іст 22 улиця в Ню Йорку, не має нічого спільного з банкиром Іваном Неметом з Філядельфії. Деякі читачі зле зрозуміли новинку подану у „Свободі" і почали підозрівати нюйорський банк Немета о дефраудацію гроший, яку закинено філядельфійскому Неметови, але на другий день оскарженне вицофано. Нюйорський банк Немета находиться під контролею нюйорського стейту і має свою довголітню репутацію.

Огонь на фармі Українця.

Дня 12. лютого вибух огонь на фармі Українця Данила Атаманюка недалеко Тугнерс Фолс, Масс., і спалив дім і стайню. Згоріла пара коний і три корови, кількоро свиний і всі господарські приряди. Шкода велика, але на щасте всьо було заасекуроване.

Лондонські собеї.

Лондонські підземні зелізниці не хочуть уступати нюйорським. Вони перевозять денно 4,000.000 людий і роблять кождого дня дорогу, що рівнається 20-разовому обороти довкола землі. Загальний прихід лондонських собвеїв виносить 1,000.000 фунтів стерлінґів кождого місяця.

Будуть судити його за убийство з 1907 року.

В Нюарку арештовано Італійця Джузепе Манзулі, котрий убив чоловіка. При переслуханню вийшов на яв факт, що Манзулі поповнив убийство не лише кілька дніа тому, але в 1907 році убив також чоловіка. Його будуть судити за оба злочини.

Фінансове положенє Франції.

Загальна фінансова шкода, яку потерпіла Франція підчас пятьлітної війни, виносить $61.422,000.000 долярів, в тім $36.550.000.000 припадає на матеріяльне ушкодженє реальностий, а $24.872,000.000 на актуальні кошти війни.

Замітним є, що від кількох тижнів голяндські і швайцарські фінансові ринки уважають фінансову ситуацію в Бельґії ліпшою ніж у Франції. Се видно не лише по тім, що бельґійські франки є дорозші в порівнанню з французькими, але також свідчить про се факт що бельґійські купці на швайцарські вироби одержують кредит далеко лекше ніж купці французькі.

Українці-углекопи у Злучених Державах.

Обчислено урядово, що на загальне число 600.000 робітників в копальнях мягкого угля є 163.516 чужинців, значить таких, що не є горожанами сеї республики. Найбільша цифра чужинців-углекопів припадає на Італійців, бо є їх 44.869. За ними слідують Словаки з числом 30.750, а на третім місци стоять Українці цифрою 27.835. Скількість чужинецьких робітників є зарепрезентована в слідуючім порядку:

Італійці	44.869
Словаки	30.750
Українці	27.835
Поляки	16.801
Німці	7.548
Французи	4.478
Москалі	3.850
Литовці	3767
Мадяри	3.200
Греки	3.088
Серби	1.282
Шведи	1.167
Фінці	1.000
Еспанці	850
Румуни	830
Хорвати	828
Мексиканці	820
Чорногорці	590
Болгари	545
Японці	412
Турки	200
Сирійці	131
Голяндці	105
Данці	67
Хінці	59
Португальці	25
Разом:	163.516

Три визначні мужі заповідають нову війну

Чи по великій світовій війні наступить скоро нова війна? Отсе питанне, яке завдає собі кождий, але на яке кождий може відповісти. Нерозсудні оптимісти кажуть, що постанови мирової конференції в Парижи на довгий час унеможливлять всяку війну а то хочби і з тої причини, що „мирова конференція дуже справедливо трактує кожду справу"...

Се іронічна насьмішка старців, що зібралися в Парижи рішати доля світа проти волі більшости людства. Инакше на се пекуче питанне відповідають люди, які безпосередно не мали жадних зносин з мировою конференцією і які на всі проблеми світа глядять з боку, але розбирають їх грунтовно.

Граф Леопольд Берхтольд, що на початку війни був міністром заграничних справ Австро-Угорщини, а тепер переживає на вигнанню в Швайцарії, каже: „Инша війна вже появляється на горизонті. Вона виглядає так неминучою, як та, котра щойно покінчилась".

Вінцент Бляско Ібанець, еспанський письменник, що тепер подорожує по Злучених Державах, каже: „Війна вибухла, бо не було міжнародного морального закона, і з тоїсамої причини вибухне нова війна. Робітничі заворушення не є спричинені бажанням більшої платні або коротших годин праці, але поганим приміром гойного життя, яке проваджать люди, що збили собі маєток на війні. Се гойне житте богачів вриває терпіннє робітників."

Також папа Бенедикт XV. каже, що мир, який зготовила мирова конференція, плекає в собі зародки нової страшної війни. Ватикан є проти паризького мира. 150 католицьких послів до нового італійского парляменту будуть правдоподібно голосувати разом з соціялістами проти ратифікованя паризького мира, бо він є несправедливий.

ВІЙНА З ПОШЕСТЮ.

В тойсамий час, коли недавно скінчена европейска війна, одна з найбільших воєн в історії людства, день-в-день пожирала тисячі молодого життя, в нас дома, в Америці, люди гинули сотками тисяч від всякого рода недуг, перед котрими вони могли обезпечитися, як би були звертали більше уваги на їх небезпеку. Одна війна вже скінчена. Ми її виграли і демократія побідила. Тепер ми ще маємо виграти другу небезпечну війну — війну з всякого рода заразливими недугами, котрі рік-річно забирають зі собою богато людського життя. Сей страшний ворог людства мусить бути побіджений.

Як розберемо сю справу серіозно, то прийдемо до заключення, що тут нема нічого надзвичайного, що стояло би на дорозі до виграння такої війни з недугами. Домашна чистота, здорова пожива, чистота рук, зубів, свіже молоко і здорова вода до пиття, свіжий воздух, загальне виконуванне санітарних приписів, обережність перед мухами і комарами — отсе дороги і способи до виграння, успішного виграння війни з заразливими недугами. В сій війні повинен обовязково взяти активну участь кождий горожанин і резидент Злуч. Держав. Таке проведенне війни з поширюючимися недугами майже нічого не коштує і при добрій волі та невеличкім труді може заощадити богато людського життя.

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 855 LIBERTY ST., PITTSBURGH, PA.

2 жмутки коду на право від стації Пенсильванія.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропукнину, тиморойди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкіри, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лїченю недуг крови. Говоритъ ся особисто, почтою не лічу.

ГОДИНИ ПРИЙОМУ: від 9. рано до 8. веч., в неділї від 9. до 2.

THE STATE BANK

(Член Нюйорської Біржи)

ЗАСОБИ ПОВИСШЕ $70,000,000.00.

ПРИЙМАЄМО гроші на депозити і платимо проценти.

(Можна присилати до нас гроші через почту).

ВИСИЛАЄМО ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ

І ВСІХ ЧАСТИН СЬВІТА

через почту, чеками і телеграфічно по НАЙНИЗШІМ КУРСІ дневним.

Остаємо в торговельних звязах зі всіма більшими банками в Старім краю і тому ми є в силі:

НАЙЛІПШЕ, НАЙДЕШЕВШЕ І НАЙСКОРШЕ

висилати гроші для Вашої родини і свояків до всїх частий Галичини, Буковини і Русині.

Продаємо галицькі корони після курсу ринкового.

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ КОРАБЕЛЬНІ ПО ЦІНАХ КОМПАНИЙНИХ.

Коли хочете бути обслужені чесно в ПЕВНІМ, БЕЗПЕЧНІМ І ДОБРЕ ЗНАНІМ БАНКУ, зголосіть ся особисто або листовно до

THE STATE BANK,

378 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

ЯК ВИСИЛАТИ ГРОШІ:

Вистарчить написати докладну адресу осіб, котрим висилаєте гроші і залучіть переказ, або „Експрес Мані-Ордер". Вишлемо Вам зворотну посьвідку, а гроші перешлемо сейчас адресатови. бсв—

ПЕРША ЧИСТО УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КООПЕРАТИВА

Філія: American Express Company,

Пересилаємо гроші поспішними спеціяльними переказами платними в банках в Галичині. ГАРАНТІЯ 18,000.000 ДОЛЯРІВ під якою висилаємо гроші спеціяльними переказами платними за океаном.

Не чекайте але пишіть до нас як вислати гроші аби Ваша Родина отримала за три до чотири тижні. Ви самі в листі вишлете їм і на жадане особисте чи письмене висланя чвота буде виплачена Вашим рідним без застереженя в висше згаданих банках.

ПИШІТЬ ДО НАС ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ, ЗДУЧИ ДО ДОМУ ЗАРАЗ ДО НАС І СПИТАЙТЕ ДЕ ПЕВНО І ТАНО ПЕРЕСЛАТИ ГРОШІ, КУПИТИ ШИФКАРТУ, ВИСЛАТИ ПАКУНОК.

ПИШІТЬ ЗА ЧАСУ ВСЯКИХ СПРАВАХ, А ОТРИМАЄТЕ ЧЕСНУ І ЗАРЕЖНУ ПОРАДУ.

Ukrainian Export Cooperative Company,

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

FRANCE AND THE UKRAINE.

A NEW PERIODICAL.

A new paper, "France and Ukraine," was published in Paris on the 9th instant. In the first number is given an interview with General Ilesco, who is at present in Paris, where he holds an important position with the Rumanian Economic Mission. The General discusses the economic situation in the Ukraine, and the future of commercial and industrial relations btween the new State and Russia.

The first number contains, among other articles of interest, "The Military Situation in the Former Russian Empire"; "Franco-Ukrainian Relations in the 17th-18th Century"; "Ukrainian Art through Ukrainian History," etc.

ДО ВІДОМА ЧЛЄНІВ І ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО СОЮЗА.

В неділю, 22. лютого б. р., о годині 3-тій пополудни, відбудуться в Українськім Народнім Домі (на горі міста) під числом 367 St. Paul's Ave., Jersey City, N. J. 21-22

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО СОЮЗА

на які запрошується всіх членів і прихильників сеї орґанізації. На порядку деннім є дуже важні справи до полагодженя, тож просимо конечно прибути.

М. Едельман, предс.
О. Стеткевич, секр.
Г. Мельник, кас.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

„ХМАРА"

в 5-ти діях, з співами, хорами і танцями. А. Л. Суходольского.

ЦІНА 40 ЦЕНТІВ.

Замовленї висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA"

43 Grand St., Jersey City, N. J.

НЕДОКРОВНІСТЬ.

Коли реґулярний склад крови лїгає хоробливій зміні, тоді поволи або скоро наступає недокровність. Недокровці скаржаться на ослаблене, биттє серця, сверб їх блїдо, вигляд тїла нездоровий. Температура є звичайно нормальна, але в деяких випадках можна зауважити гарячку. Відхід з рота є неприємний, апетит псуєть ся і повстають болї в околиці жолудка. Відбиваєтся є звичайною правою в недокровних. Скількість мочу сольомного виглядy. Недокровні звичайно скаржаться на бить голови, завороти голови, шум в ушах, безсонність. Період у недокровних жінок є нерегулярний і долятливий. Коли слабість поступить вперед, наступає цілковитий брак апетиту і лише травленє. Очі тратять свій блеск і під ними творяться синці.

Звичайною причиною недокровности є: тяженє і умислове перепрацьованє, лихе відживлюванє, заразливі хороби, надмірне ужиттє трунків, гріхи молодости, трудности в травленю, лихе функціоноване кишок, велика втрата крови і довго тревалої слабости і епідемії.

ПАРТОГЛЬОРІ не є тільки незрівнаним кріпителем нервів, але також найдосконалшим творителем крови, бо містить всі елементи, котрі є потрібні до відновлюваня червоних тїлець в крови.

Ціна за ПАРТОГЛЬОРІ є: за 5 флашок 5 долярів, за одну фляшку $1.25 в вспрояздї

АРТЕКА PARTOSA,

160 Second Avenue,

New York, N. Y., Dept. 20

CORRECT ENGLISH

HOW TO USE IT

A MONTHLY MAGAZINE

$2.50 THE YEAR

Send 10 cents for Sample Copy

CORRECT ENGLISH PUB. CO.,

EVANSTON, ILLINOIS.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧАТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не зневіюйтесь, а прийдіть і віддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ badaню та дізнайте ся про мою методу лїченє.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на суху хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомпліковану недугу; або коли Вам болїють перепони, нерви, міхур, то прийдіть на пораду безплатно і вилїчіть ся.

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

ДОПОМОГА ДЛЯ ОСЛАБЛЕНИХ НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ

уможливлюють лїченє Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дає можливість лїчити всіми методами науки, а затим много терапевтичних установок на місце ніж 4-небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїканє, недогляд і невлаєтне лїченє є небезпечною. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у всо обсмотреного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** в неділї від 10. до 2. попол.

СПЕЦІЯЛІСТ

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

можна ліпшого ремесла від автомобільного. Я є в краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нас вдячні по всі часи. Заахте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Учитаємо до науки всі найновійші моделі автомобілів. Нині і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Протовсо зайти до нашого офісу і попередитеся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Запишіться до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформації ваш офіс отворений в неділї до 12. г. в пол. Пишіть до катальоґу

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в світі. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Генерейцю рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду на старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьшім видатках.

І подумайте над сим! Чи один довгий платитите, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близко 75-тої улиці)

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ

ЦІНА ДВА ДОЛЯРИ.

12.000 слів чужого походженя в українській мові. Зібрали др. Зенін Кузеля і Микола Чайковський.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA"

88 Grand St., Jersey City, N. J.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC, 124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

на недуги крови і сліпоти, вичерпанє, нервовість, пригнетений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т. д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАНИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути помічі у Ваших домашлїчителях і розчаєтеся з знеміру і починаєте тратити кидіє, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-ятну безперервну практику в медицині і оперовано в стейті Пенсильванія лїченя хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостей в Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лїчити Вас найлїпшими модерними і новоновими методами яким лиш розпорядяю, так електричними як і медичними. Коли б я не мій після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані порадьте ся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лїченє і пряме застрікуванє крови через шпіленє безпольсом і серум, яких я уживаю запевнить Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC СПЕЦІЯЛІСТ **124 N. 8th Street PHILADELPHIA, PA.**

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. до 1. в полудне.

Недужі мущини і женщини

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ПОНЕТЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА. ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Я МОЖНА НАЙТИ. І вийдете правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR **Dr. Colhouer** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-ої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ВІДМІЧНИЙ СТАН і вказують Вас на добру дорогу до здоровля, закінчать Вам терпіння і устранть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші системи методи, медичні і електричні апарати. Помокоще уладженє. Все тут на найлїпше для недужих людий.

Сотня мущин і женщин уникнуло операції через посвідчє електричним найновійших научних методів.

Коли Ви не могли найти доси помочи у Ваших терпіннях і чуєтесь вперені, то впевстіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при прикладанню найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нерви, болї в кривих, втрату пам'яти, биттє серця, слабість нирок, ревматизмів, пригноблене, болї голови, грошей, привари, ослаблене чемів тїла, болїзни, сирої вилиця, катар, шум в вух, болї в плечах і в кривах, болї горла, горячку, запір, реуматизм, болї, кривдї? Ci як і другі недуги в першою проклою, яка може найести школу Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лїк проф. Бранїка 606-914.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вані відкрито уявлять Вас про мої спосібности і здоровлять Вас, бо я вожду Вам з тверди часті. Я лїчу саму причину недуги а Ці симптоми зникають скоро. Пишіть, що порада є вовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи Лікарської. Зволїнки з добовольно.

Dr. COLHOUER Succ. to **Dr. COOPER,** 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.